

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 52.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrta strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
sesta Din 1.—, stalnim popust

Preosnova in zenačenje davkov v državi.

Davki so prisilni prispevki zasebnih gospodarstev za kritje potreb in izdatkov države in drugih javno-pravnih korporacij (teles, kakor so občine, okraji, pokrajine, dežele). Država je naravna, za obstoj in napredek človeštva potrebna organizacija. Davki pa so sredstvo, da more ta organizacija se ohraniti ter delovati. Država se mora glede na davke držati gotovih vodilnih načel, brez kojih bi vse davkovstvo izgubilo svoj najtrdnější temelj, in to je temelj pravičnosti. Znani angleški učenjak Adam Smith († 1790), utemeljitelj novodobne znanosti narodnega gospodarstva, je ta vodilna načela takole opredelil: 1. Državljeni morajo za podporo državne vlasti prispevati sorazmerno s sposobnostjo, t. j. v razmerju dohodkov, ki jih vsak uživa pod obrambo države. 2. Davek, ki ga mora plačati vsak državljan, mora biti natanko določen, ne pa samovoljen. Čas in način plačanja morata davkoplačevalcu biti natanko znana. 3. Davek se mora pobirati v najugodnejšem času za davkoplačevalca in na najugodnejši način. 4. To, kar davek donaša državi, sme le kolikor mogoče malo presegati to, kar odnaša davkoplačevalcu, t. j. stroški pobiranja davka morajo biti čim manjši.

Teh načel se davkovstvo drži tudi danes ter se mora držati. Zoper prekruto pritiskanje z davčnim vijakom je papež Leon XIII. v svoji okrožnici o socialnem vprašanju (*«Rerum novarum»* l. 1891) opozoril državo in imejitelje državne vlasti tako-le: »Zasebna lastnina se ne sme izčrpati in izvotliti s čezmernimi davki in nakladami. Bilo bi torej krivično in nečloveško, ako bi se pod imenom davkov od dobrin zasebnikov odtegnilo več kot je pravično.«

Davčna reforma v drugih državah.

Teh načel se je treba držati tudi takrat, ko razmere časa zahtevajo jačji nateg in hujše privitje davčnega vijaka. Take razmere so zavladale v času med svetovno vojno in vladajo naprej v dobi, ki tej vojni sledi. Ogromni izdatki za potrebe vojskovanja, razdejanje narodno-gospodarskih dobrin, zanemarjanje gospodarskega proizvodjanja, obnova po vojni in odplačilo velikih vojnih dolgov: to vse je prisililo vlade prizadetih držav, da so deloma med vojno, zlasti pa po vojni upeljale nove davke, odnosno povišale že stare.

Anglija se je davčne reforme energično lotila že med vojno. Ni države, ki bi bila med in po vojni tako pograbila vojne dobičkarje ter zagrabila njihov preobilni dobiček, kakor je Anglija. Od dr-

žavnih dohodkov odpade 61% — pred vojno samo 48% — na direktne (neposredne) davke, zlasti na dohodninski davek, ki je že bil vpeljan leta 1799, in na davek na dedščine. Kako jak je v Angliji davčni pritisk — zadnji čas že nekoliko popušča — se vidi iz tega, da se morajo kriti državni izdatki, ki so štirikrat večji, nego pred vojno.

Francija je po vojni imela velike težave z ureditvijo državnih financ. Eden finančni minister je sledil drugemu, in nobeden ni bil kos veliki nalogi, dokler ni naposled prišel stari Poincare, ki je izvedel s sedanjo vlado delno davčno reformo ter uredil francosko valuto (vrednost franka). Glavni vir dohodkov za francosko državo niso direktni davki, marveč indirektni: pred vojno je Francija dve tretjini svojih dohodkov prejemale iz indirektnih davkov, sedaj pa celo več kot dve tretjini.

Italiji se je šele pet let po svetovni vojni posrečilo (državni proračun za leto 1924-25), da je odpravila deficit v državnih financah. Finančni položaj Italije je težaven kljub jako visokim davčnim bremenom. Glavni vir državnih dohodkov so posredni davki. Fašizmu ni uspelo dvigniti gospodarski položaj Italije ter odstraniti krizo na gospodarskem polju kljub vsem poskusom in reformam na davčnem in finančnem polju. Več kot polovica državnih dohodkov (60%) gre za odplačilo dolgov, odnosno obresti.

Nemčija je bila vsled versailjske mirovne pogodbe prisiljena povišati, oziroma pomnožiti svoje davke. Versailjska pogodba namreč določa v členu 244: »Reparacijska komisija (za odplačevanje vojne odškodnine) bode nemško davkovstvo preiskala, da doseže sigurnost, da je nemško davkovstvo sorazmerno ravno tako težko kakor ono katerekoli izmed držav, ki so zastopane v komisiji.« Nemška davčna bremena torej ne smejo biti sorazmerno manjša nego ona katerekoli države, koji Nemčija dolguje vojno odškodnino. Radi tega je nemška država že leta 1919 začela reformirati svoje davkovstvo. Pred vojno se je državni proračun Nemčije v glavnem opiral samo na dohodke iz carin in trošarin, dočim so dežele in občine dobivale svoje dohodke iz davkov na premoženje, dohodek in prinos. Po vojni se je davčni sistem Nemčije zlasti z veliko davčno reformo leta 1922 popolnoma spremenil. Država sama je prevzela vse davke na premoženje in dohodke, dežele in občine se pa morajo zadovoljiti z državnimi prispevki ter z zemljarino in pridobnino. Vsled davčne reforme je davčna

obremenitev Nemčije zelo narasla in znaša 1817 mark na glavo prebivalstva.

Naša država se je zakasnila.

Vlastodržci v naši državi so si v finančnih težavah, ki so nastopile kot posledice vojne, pomagali s tem, da so povečali davčna bremena, pa večinoma ali skoraj izključno samo v prečanskih krajih. Tako se je že obstoječa neenakost povečevala od leta do leta. Pri tem jih ni niti najmanj motila ali razburjala vidovdanska ustava, ki določa v členu 116: »Davčna obveznost je obča in vse državne davščine so enake za vso državo.« Zenačenje davkov bi moralo biti delo, ki bi moralo slediti kot prvo vidovdanski ustavi.

Od donošenja vidovdanske ustave bode kmalu preteklo sedem let, davčna neenakost pa še traja do sedaj in bi še menda trajala naprej, ako se ne bi bila naša stranka z vso energijo zavzela za rešitev tega vелеvažnega vprašanja, ki tako globoko posega v gospodarstvo in prospeh vseh državljanov.

Krivda na tem, da se je davčna neenakost vzdržala tako dolgo, zadeva ne samo srbijanske stranke, marveč tudi one prečanske stranke, ki ustanavljajo danes takozvano prečansko fronto pod vodstvom Pribičevića in Radiča. Oba dva sta bila na vladi: Pribičević še dalje kot Radič. Ministrovala sta, a davčna neenakost je ostala ista, kakor če bi na ministrskih stolcih sedeli sami gospodje iz Srbije. Ko so gospodje samostalni demokratje, samostojni kmetijci in Radičevci bili na vladi, so davki se množili in rastli, da so ljudje v prečanskih krajih, zlasti v Sloveniji že omahovali pod velikimi bremenmi. Z imeni Pribičevića in Žerjava, Pucija in Radiča je tesno zvezana zgodovina ogromnega davčnega povečanja v Sloveniji in Hrvatski in protiustavne davčne neenakosti v celi državi.

Z vstopom SLS v vlado se je vprašanje zenačenja davkov začelo reševati dosledno in energično. Vstop naše stranke v Uzunovičevu vlado početkom februarja lanskega leta je prinesel našemu in hrvatskemu narodu prvi začetek znižanja davkov, pristojbin in raznih davščin. Po septembarskih volitvah je naša stranka kot članica Vukičeve vlade temu vprašanju posvetila vso svojo pozornost in delavnost. Tako se bo vendar enkrat doseгло tó, na kar je država, osobito prečanski del države zaman čakal od njenega početka: davki bodo v najkrajšem času zenačeni v celi državi!

Kakor je znano, so srbijanske stranke soglasno odklonile osebni dohodninski davek. Vsled tega bo vnaprej šest davč-

nih oblik: 1. zemljarina, 2. zgradarina (hišni davek), 3. pridobnina (davek na podjetja, obrt in samostojne poklice), 4. rentnina, 5. davek na dobiček podjetij, obvezanih k polaganju javnih računov, 6. davek na dohodke iz nesamostojnih del in poklicev (davek za nameščence). Glavna naloga narodne skupščine je urediti davčne stopnje tako, da ne bodo preveč prizadeti nižji, gospodarsko šibki sloji, marveč da se višja bremena porazdelijo na one, pri kojih je večja gospodarska moč, torej tudi večja davčna sposobnost.

POLITIČNI RAZGOVORI

Ob dolgem zimskem večeru so si stavili razne uganke. Ko jih je zmanjkalo, so pa možje zastavili svojo besedo in gospodar je rekel:

»Še eno uganko: Kaj je najgrše na svetu?« Da niso dolgo ugibali, je sam odgovoril: »Najgrše je pač hinavščina, pa naj jo ima posamezen človek, ali pa cela stranka!«

»Kako more biti stranka hinavska?«

»Eto, poglejte! Naši demokrati in radičevci so ustvarili najhujši centralizem, so Beograd pripravili do tega, da je leta in leta izžemal nas in Hrvate. Samo SLS se je borila zoper ta centralizem. Razkričali so nas, da smo protidržavni, da smo izdajalci, avstrijakantje itd. Ko se je naša stranka posrečilo pobiti te predsodke, ko je šla v vlado, kjer sedaj skuša polagoma — naenkrat to ne gre — centralizem streti, davke zjednačiti, pa vpijejo, če vsega takoj ne naredimo, da smo izdajalci Slovenije. Istina pa je: Zjednačenje davkov je začela vlada, v kateri je naša SLS. Demokrati in radičevci, ki so se zvezali, pa pravijo, da je to njihova zasluga! To je hinavščina!

Pa še to-le! Vzemimo obdačenje mestnih slojev. Kmet se je do zdaj že kar zvičal pod davki, dočim se v mestih to ni tako močno čutilo. Ako zdaj demokrati tako vpijejo zaradi tega, potem vemo, kaki prijatelji so nam! Pa se delajo, hinavci! Mi pa smo zato, da se davek pravično porazdeli, da se davčne postavke tako napravijo, da bo tisti, ki ima več ali več zasluži, tudi več plačal. Nikogar naj se ne obremeni tako, da bi zavoljo davkov moral propasti, vsak pa naj plačuje pravično odmerjen davek.

Da se hinavščina demokratov še bolj pokaže, vzemimo slučaj davka, ki se imenuje vojniška. Zoper ta davek, ki ga je l. 1924 sprejela vlada, v kateri je sedel dr. Žerjav, znani demokrat, zoper davek, ki se je od 1. januarja 1924 tudi pobiral pri vseh tistih, ki niso vojakov služili, zelo vpijejo. Najpreje komu naložiti breme, potem pa vpiti zoper to, to je hinavščina brez primere. To je kakor tat, ki je kazal na druge in vpil: Primite tatul!

Kakor pri davkih, tako se pokaže hinavščina naših nasprotnikov povsod drugod. Pravijo, da niso zoper vero, vse njihovo delo je pa usmerjeno na to, da se katoliška vera potisne v kot za staro šaro. Pravijo da imajo patent na narodnost, pa se vežejo z Nemci proti naši stranki, če se le kje morejo. Slovensko narodnost pa so že sploh zatajili. Pravijo, da so za revno ljudstvo, pa ga ravno oni revnega

napravljajo! Pravijo, da so za svobodno Slovenijo, pa so ravno oni ustvarili centralizem in se trudijo ga vzdržati še naprej.

Odkritega nasprotnika se nikomur ni treba bati, ne izogibati. Pač pa hinavca. Tako je tudi z našimi političnimi nasprotniki in njihovimi časopisi. Zaradi njihove hinavščine je potrebno, da se iztrebi nasprotno politično časopisje, da se ne podpira nobena našemu programu nasprotna organizacija. Samo to bodi odgovor na politično hinavščino naših nasprotnikov!

»Škoda, da toliko poštenih še zaupa tej hinavski politiki«, je potožil oče gospodarjev.

»Možje in fantje, tiste svoje prijatelje in sosede, ki še niso izpregledali, pa še verujejo tem ljudem, pregovorite za našo skupno dobro stvar! Preje jih dobite, boljše bo!«

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

Celo ženske izvršujejo politične uboje. V Skoplju se je pretekli petek, dne 13. t. m., izvršil ponovno političen uboj, ki ga je zamislil macedonski revolucionarni odbor, ki ga je pa izvršila ženska. Velimir Prelič je odkril pred kratkim tajno macedonsko organizacijo v južni Srbiji, je vodil preiskavo proti macedonskim študentom, ki so bili obsojeni in je zaprl mejo, tako da niso mogli več macedonski revolucionarji pošiljati iz Bolgarske svojih roparjev v našo državo. Zato je bilo jasno, da bodo Preliča sovražili. Da pa se bodo poslužili tega sredstva, da ga ustrelji ženska, ni nihče pričakoval. Ko se je v petek zvečer Prelič vračal proti domu, se mu je približala boljše oblečena gospa Mara Bujev, ga ustrelila od zadaj v hrbet, da je omahnil v nezavesti. Sama pa si je prerežala žile in pozneje, nekaj ur nato, ko je povedala, da je izvršila le političen uboj, tudi umrla. Ta slučaj kaže, da so na jugu naše države zelo težke razmere.

Radič-Pribičevićeva zveza gre h kraju! Nekateri radičevski poslanci so zagrozili, da izstopijo iz stranke, ako se ne pretrga zveza s Pribičevićem. Enako je dobil tudi Pribičević obvestilo iz Vojvodine, da mora prekiniti vse zveze z Radičem. Zato se zna zgoditi, da se bode Radič v kratkem globoko priklonil vladi in — potrkal na vrata.

Davidovič odhaja v pokoj. Vedno bolj se opaža, da se je Davidovič toliko postaral, da bo moral v političen pokoj. Tudi je nehal z zvezami z Radičem in Pribičevićem, Marinkovič je njegov naslednik.

Izpremembe v vladi se vedno napovedujejo. Če se bodo izvršile, bodo le osebnega in ne političnega značaja. Tako se govori, da bo odstopil finančni minister Markovič, ker je bolehen in itak vodi nje govo ministrstvo dr. Spaho, trgovinski minister. Beograjski listi so poročali, da dobi pri kaki preureditvi vlade SLS še enega ministra.

Lakota v Hercegovini. Vlada je dobila obvestilo in poročilo iz mostarske oblasti, da je v Bosni in Hercegovini nastopila

huda lakota, da ljudje jedo ljubje in travo. To poročilo je nekaj strašnega. Ker so nasprotniki trdili, da je temu kriva vlada, moramo povedati vzrok te lakote. Oblastna skupščina doli sploh ne deluje, občine ali okraji doli niso organizirani, kmetje si ne vedo pomagati in so izročeni na milost in nemilost oderuhom, ki hočejo stisko ljudstva izrabiti. Vlada je za prvo pomoč dovolila 10 milijonov dinarjev pod pore, poleg tega pa uvedla poizvedovanja o krivcih teh razmer. Narod se je že začel v trumah izseljevati v Turčijo, ker so večinoma Turki.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Pogodba med Italijo in našo državo je za šest mesecev preložena. Ker je zelo važno, da se preje na novo predela pogodba z Italijo, zato se ni kar podaljšala, ampak se je odložila za pol leta. Italija bo v gotovih točkah morala popustiti, ob enem pa se zavezati, da ne bo več zatirala Slovencev, ki so v Italiji. Mussolini je razglasil, da si je dal predložiti vse pritožbe našega naroda, ki mora pod Italijo živeti. Gospod Mussolini se je torej že zelo, zelo ponižal!

Francija dobi prvo vlogo v Evropi. — Francija sklepa z Ameriko pogodbo, ki bo garantirala mir v Evropi. Zdaj vidi tudi Mussolini, da bo moral meč odložiti, pa lahko tinto pretaka za svojo ljubo Italijo, ker krvi ne bo upal. Mi pa tudi vidimo, kako veliko je naša vlada storila za utrditev miru, ker je sklenila prijateljsko pogodbo s Francijo. Slovenijo je rešila, ker bi sicer ravno tu bilo po Mussolinijevem načrtu bojno polje.

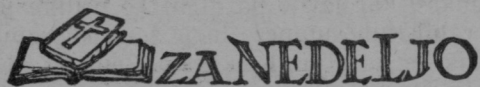
Poljska se pridruži nam? Poljska se pripravlja, da stopi v zvezo z Jugoslavijo, Češko in Rumunijo. Svoj spor z Litvo pa bo uredila.

Madžarsko bo sodilo društvo narodov. Madžarska je zadnji čas povzročila prave politične škandale, ki so končno tako daleč privedli, da je zveza manjših držav zahtevala, da pride Madžarska pred razsodišče društva narodov. Ker se je Madžarska izgovarjala, da ni vojnega orožja uvažala za sebe, ampak je bilo namenjeno na Poljsko, je češka vlada vprašala Poljsko, če je to res. Poljska je odgovorila, da to ne odgovarja istini. Madžarska pride pod vojaško nadzorstvo, bo pa moralo bolj nadzirati kot je dosedanje. V tem vojaškem nadzorstvu ne sme biti italijanskega zastopnika, ker je Italija v tej aferi sodelovala.

Avstrijski socialisti za katoličanstvo! Veliko pozornost je vzbudila razprava v dunajskem parlamentu, kjer je socialistični govornik izpovedal, da je socialna demokracija do sedaj na napačni poti, ker je skupaj s framazoni napadala katoliško Cerkev, ki more dejansko rešiti vsa socialna vprašanja. — Naša socialna demokracija, ki je samo v mariborski oblasti še nekoliko močna, menda še dolgo ne bo prišla do tega spoznanja.

Trocky — v pregnanstvo! Tako mineva slava in moč tega sveta! Komaj 10 let je trajala slava in moč Trockega, velikega revolucionarja na Ruskem. Ko je Ljening umrl, je Trocky s svojo prvotno nasilnostjo skušal obdržati svoj vpliv, pa se mu ni posrečilo. Ljeningov naslednik je postal Stalin, Trocky pa je vodil opozicijo, nekaj časa celo uspešno. Bili so, ki so upali,

da bo vse šlo za Trockyjem, on sam je bil prepričan. Na velikem kongresu boljševiške stranke je pa popolnoma propadel s svojo politiko. Ni se sicer takoj udal, pa konečno je podal izjavo, da odobrava politiko Stalina. Ko je bil zlomljen in brez moči, brez prijateljev, ga je vlada postavila na — cesto. Trocky je postal zopet navaden delavec, usnjarski pomočnik v neki tovarni. Vladi tudi to še ni bilo dovolj, Trocky mora v pregnanstvo. Sibirija, Sibirija — to je ona daljna dežela živih mrtvecev, kamor je tudi Trocky poslal toliko ljudi, kamor gre sedaj tudi on sam!

V stotnikovi šoli.

Našim fantom in možem!

Eden najlepših prizorov v evangeliju je gotovo oni, o katerem bote slišali v cerkvi prihodnjo nedeljo. Mož, mož izobraženec, mož vojak, ki dobro pozna življenje in njegove težave, stoji pred Kristusom z otroško-ponižno vero in govori zna menite besede: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho.« Ni čuda, da je pri tem dogodku bil ginjen sam Gospod, in je izrekel temu stotniku veliko priznanje: »Resnično, povem vam, tolike vere nisem našel v Izraelu.« Ni čuda, da bo ta stotnik krščanskim mladeničem in možem vedno velik vzgled, vzgled, kako naj bo razmerje mladeniča in moža do njegovega evharističnega Boga.

Veliko mož in mladeničev je že hodilo k temu stotniku v šolo in hvala Bogu, veliko jih še hodi. Iz te stotnikove šole je bil n. pr. general Sonis († 1887), ki se ni sramoval poklekniti na cesti v generalski uniformi, kadar je duhovnik nesel Najsvetejše kakemu bolniku. Kot mladi oficir je bil pri sv. obhajilu vsakih 8 dni, a kot general vsak dan. Iz te stotnikove šole so bili vojaški novinci v Parizu, ki so se vsako prvo nedeljo v mesecu postili do treh popoldne, da so popoldne, ko so bili prosti, lahko šli k sv. obhajilu. Iz te stotnikove šole so bili možje na Irskem, ki so vsak mesec na stotine pristopali k mizi Gospodovi in so z moško odločnostjo priborili svobodo svojemu katoliškemu prepričanju in katoliški Cerkvi. — Iz te stotnikove šole so mladeniči na Angleškem, ki ob velikih praznikih mnogoštevilno spremljajo duhovnika k oltarju in z vzgledno pobožnostjo strežejo pri sv. maši. — Iz te stotnikove šole so možje in fantje v Glasgowu na Angleškem, kjer prvo nedeljo v mesecu samo v eni cerkvi pristopi k sv. obhajilu nad 1200 mož in mladeničev...

Iz te stotnikove šole je bil vzornik slovenskih fantov Pavle Šuman. Če mu je bilo le malo mogoče, je bil vsak dan pri mizi Gospodovi. Bil je tudi oni usodni dan, ko ga je visoko v planinah dohitela nenadna smrt. Bil je Pavle mladenič, kateremu je sijala nedolžnost iz obraza. Bil je nadarjen in delaven in se je z veliko vnemo pripravljal na svoj prihodnji poklic. Bil je do vseh dober, bil je vnet in priden delavec za dobro stvar. Iz božične številke »Gospodarjeve« se še gotove spominjate, kak sin je bil svojim staršem. Res v vsakem oziru pravi spokornik. Ali bi

ne bilo lepo po naši slovenski zemlji, ko bi v vsakem kraju bile desetine in stotine fantov, ki bi hodili v stotnikovo šolo?

Iz te stotnikove šole je bil oče, ki mu je njegov lastni sin dal krasno spričevalo. Ta sin je eden izmed onih krščanskih izobražencev, ki veliko delajo med našim ljudstvom za dobro stvar. V vsaki družbi, v kateri so se pogovarjali o dogodkih in vtisih iz življenja, je ta sin priznal: »Veste, komu se imam jaz zahvaliti za svojo vero? Svojemu očetu.« Nato pa je pripovedal: »Bil je naš oče marljiv, delaven in varčen gospodar. V prostih urah smo ga navadno videli v roki s knjigo, s katero se je izobraževal. Med sosedi je veljal za moža, ki sicer ne govori veliko, a da gotovo zaleže, kadar kaj pove. Do nas otrok je bil resen, strog, vendar smo skozi to resnost in strogost lahko opazili resnično ljubezen do nas. Ker ga nismo videli nikdar pijanega, ga nismo slišali nikdar preklinjati, smo ga globoko spoštovali in iskreno ljubili. Jaz sem v svojih dijaških letih imel hude notranje boje. Majala se mi je celo moja vera. Kljub temu sem hodil v počitnicah vsako nedeljo skupno z očetom k službi božji. Tu sem videl svojega očeta med sv. mašo zatopljenega v globoko, resno molitev, ki pa ni imela nič nemoškega na sebi. Videl sem ga tudi vsak mesec enkrat z isto resno pobožnostjo pristopiti k sv. obhajilu. In ta očetova moška vera in pobožnost je bila močnejša, kakor vsi ugovori, ki sem jih zoper vero slišal ali čital v knjigah. Ob njej sem si ohranil svojo vero. Iskreno sem mu hvaležen za to.« Daj Bog, da bi po naših hišah živelo in vzgajalo svoje otroke veliko takih mož iz stotnikove šole.

Daj Bog, da bi ta stotnik na Slovenskem imel za seboj celo armado naših fantov in mož! Armada iz te šole bi bila armada resničnih, praktičnih katoličanov.

Vere v naši državi po številu njihovih pripadnikov. Po uradni izjavi ministrstva ver v finančnem odboru je v naši državi 5.602.327 pravoslavni, 4.776.751 katoličani, 1.337.687 mohamedancev, 216.847 evangeličani (protestantov), 64.159 judov in 41.400 starokatoličanov (hrvatska narodna cerkev).

Katoličani v naši državi. V pretežni večini prebivajo katoličani v Sloveniji, Hrvaški in Dalmaciji. Veliko jih je tudi v Bosni in Hercegovini. Nahajamo pa precej katoličanov tudi v Srbiji sami. V Beogradu imajo katoličani že tri župnijske cerkve, medtem ko je do ujedinjenja bila tam samo ena kapelica v nekdanjem avstrijskem poslaništvu. Beograd sme biti ponosen, da ima prvi v vsej naši državi cerkev, ki je posvečena Kristusu Kralju. Beograd ima svojega nadškofa in precej veliko število svetnih in redovnih duhovnikov. Delujeta v naši prestolici tudi dva slovenska duhovnika: gg. Martin Medved in Tomaž Ulaga. Poleg slovanskih redovnic imajo v Beogradu svojo naselbino tudi francoske sestre, katerim posebno pravoslavni kaj radi dajejo svoja dekleta v odgojo. Vsako leto se zelo slovesno obhaja procesija sv. Rešnjega Telesa, pri kateri tudi pravoslavni izkazujejo evharističnemu Kristusu svoje čiščenje. Katoliška mladinska društva pa priredijo vsako leto na praznik Brezmadežne akademije, katero istotako poseti mnogo pravoslav-

nih. Sploh se mora reči, da je v Beogradu razmerje med katoličani in pravoslavni dobro in prijateljsko. — Tudi drugod po Srbiji živijo katoličani. Druga katoliška škofija je v Skoplju v južni Srbiji, kjer je škof Slovenec Gnidovec, katerega podpirajo večinoma duhovniki Slovenci iz družbe misijonarjev-lazaristov. Katol. cerkve so še v Nišu, Bitolju, Kragujevcu, Semendriji ne nekaterih manjših krajih. V Bitolju opravlja ogromno župnijsko delo gim Slovincem dobro znani misijonar g. Andrej Tumpej. Precej naselbin po Srbiji imajo tudi usmiljene sestre, ki so večinoma Slovenke. Strežejo po bolnicah ali pa se pečajo z poukom in vzgojo otrok.

NOVICE

MARIBOR IMA PONOVRNO ŽUPANA SLS.

V soboto, dne 14. t. m., se je vršila v Mariboru volitev župana. Županom je bil izvoljen naš somišljenik in voditelj g. dr. Lojze Juvan, odvetnik v Mariboru. Novi župan je sin kmetskih staršev. Gimnazijo je končal v Ljubljani. Visoke šole je dovršil v Gradcu in na Dunaju, kjer je bil eden najbolj delavnih članov naših kat. visokošolskih društev. Že pred izbruhom svetovne vojne je bil koncipijent pri bivšem g. županu in sedanjemu oblastnemu predsedniku dr. Leskovarju. Med vojno je bil frontni oficir in je okušal nekaj mesecev italijansko ujetništvo. Po vrnitvi iz ujetništva je bil do osamosvojitve v pisarni dr. Leskovarja. V zadnjem občinskem svetu je bil občinski in mestni svetnik ter je popolnoma znan z mariborskimi občinskimi razmerami. Pod novim županom g. dr. Juvanom se bo nadaljevalo uspešno gospodarsko delo v občini, katerega je začel in uspešno vodil že bivši župan g. dr. Leskovar. Osebnost g. dr. Juvana nam je porok, da bo vladalo na občini: delo, poštenost in napredek. Izvolitev dr. Juvana mariborskim županom so pozdravile, izvzemši socijaldemokrate, vse druge stranke.

ČASTNI KANONIK JANEZ K. LENART

Mož-korenjak je še 86letni nadžupnik in dekan v Šmartnem pri Slovenjgradcu, Janez K. Lenart. V sredi julija letošnjega leta dopolni z g. župnikom Ed. Janžekom vred 60. leto svojega mašništva, pa je še vedno krepek, zdrav in neumorno delaven. Kjerkoli je deloval v tem lepem razdobju življenja, je zapustil krasne sledove svoje marljivosti in ljubezni do svojega slovenskega krščanskega ljudstva. Goreče je oznanjeval besedo božjo na Svetih gorah in pri Sv. Roku nad Šmarjem, kakor še sedaj govorijo tamošnji najstarejši ljudje, neutrudno je učil in skrbel za dobrobit svojih župljanov na Tinju nekdanj in je pozneje v Poljčanah pozidal veliko lepo župnijsko cerkev, ki je bila slovesno posvečena leta 1895. Po nastopu razsežne nadžupnije sv. Martina v Mislinjski dol. leta 1900 pa se je z mladeniško vnemo lotil temeljite preureditve in okusne okrasitve nadžupnijske cerkve, ki napravi sedaj na vsakega obiskovalca prijeten utis, ter je s pomočjo požrtvovalnih župljanov prenovil tudi podružnice Matere božje na

Homcu, sv. Tomaža, sv. Jurja, Sv. Filipa in sv. Andreja.

Častitljivi mož je redka živa priča nemornega delovanja in svetniškega življenja našega Antona Martina Slomška, ter se je tudi vedno ravnal po njegovem navodilu: Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sinovi matere Slave; naj vam bo drago materino blago: sveta vera in pa beseda materinal! Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!

Zato se veselimo vsi, ki častitljivega starčka poznamo in se še posebej raduje njegova šmartinska nadžupnija nad njegovim imenovanjem za častnega kanonika lavantinske škofije. Dne 12. t. m. je bil v mariborski stolnici slovesno ustoličen in istega večera na svojem domu po dobrih župljanih veličastno pozdravljen.

Možu-odlikovancu, ki za se silno skromno živi, zato pa temveč dobrega stori za domače in tuje misijone ter za raznovrstne današnje potrebe, želimo tudi mi, naj še čil in zdrav obhaja svojo biserno mašo ter še mnogo let deluje v čast božjo in za blagor naše lepe domovine!

Ob enem pa tudi v njegovem imenu izražamo iskreno zahvalo za vse mnogoštevilne čestitke, ki jih je sprejel od vseh različnih strani!

SLEPARIJA S KRIŽI, SV. MAŠAMI IN SREČKAMI.

Brezvestneži uganjajo sleparije z vsem mogočim in tako so prišli tudi na križe in sv. maše. Iz Avstrije sta se pripeljala v Maribor s celo zalogo križev dva agenta. Kot spomin na 700letni Frančiškov jubilej ponujata po deželi križe na podstavku. Na križ pritrjena podoba Zveličarja je prevlečena z belkasto barvo, ki se svetlika v nočni temi v vijoličasti barvi. Na križu je pritrjena svetinjska sv. Frančiška. Ta spominek dopade priprostim ljudem in ga kupijo. Ko je bila sklenjena kupčija razpela, pa začne agent še nagovarjati ljudi, naj dajo še tudi za sv. maše. Pretkanec je prodal križ in še dobil lepo svoto za sv. maše, ki se ne bodo nikoli čitale. Obstoja že cela družba teh mešetarjev, ki pravijo po deželi, da zbirajo za sv. maše za mariborske frančiškane, kar je pa vse sleparija in laž. Mariborski frančiškanski samostan ni pooblastil nikogar, da bi naj pobiral sv. maše in je to vse le krinka za sleparijo. Za zgoraj dva omenjena agenta se zanima policija, ju bo zaprla in po prestani kazni izgnala v Avstrijo nazaj. Naši ljudje naj bodo previdni pred temi sleparji! — Po mariborski oblasti se klati v zadnjem času več agentov, ki ponujajo neukim ljudem srečke. Eden od teh goljufov je dal nekaterim kmečkim ljudem mesto srečk navadne reklamne listke in pobral denar. Ko je imel denar, tudi srečk ni poslal. Na opisani način je nasedlo tem pretkancem v mariborski oblasti veliko ljudi in to le iz revnejših slojev. Dobro in dobrodelne srečke kakor za naše društvene domove, je težko razpečati; čisto neznanim goljufov pa nasedajo naši podeželski ljudje, ker verjamejo praznim besedam.

KMEČKA DEKLETA NAJ BODO PREVIDNA!

V zadnjem času čitamo po časopisju, kako v naši državi cvete trgovina z dekleti. Brezvestni agentje zvaljajo sloven-

ske deklice v južne kraje in to predvsem v Srbijo, kjer so potem te reve predane na milost in nemilost barantavcev s človeško usodo. Da se enkrat prepereči to izvajljanje Slovenk v balkanske nemoralne pasti, opozarjamo dekleta, naj bodo previdna. Ako pride kaka ponudba za ugodno službo iz juž. krajev, naj se dekleta, ki se hoče odločiti za to mesto, poprej obrne na orožništvo ali policijo, da ta uradno ugotovi, ali ni ta ponudba zvita vaba. V Mariboru smo imeli te dni slučaj, da se je obrnil tak agent z živo človeško robo na mariborsko borzo dela, naj mu pošlje šest slovenskih deklet kuharic v Skoplje in se lahko pripeljejo po železnici v drugem razredu. Borza je javila slučaj policiji. Policijski komisariat je poizvedoval za ponudnikom pri mestni upravi v Skoplju. Dobil je odgovor, da živi tak človek res v omenjenem mestu, a je na glasu, da trguje z dekleti. Slovenska dekleta, če že hočete v južne kraje za kruhom, vprašajte poprej za svet, ker kes in pokora po smrti sta prepozna!

Duhovne vaje za dekleta pri Sv. Jožefu nad Celjem se letos začnejo v nedeljo, dne 22. januarja popoldne, torej en dan prej kakor druga leta.

Smrtna nesreča v mlinu. V Kresnikah nad Štorami se je smrtno ponesrečil dne 9. t. m. dopoldne v svojem mlinu ugledni posestnik Karel Rezar, star okoli 60 let. Ob štirih popoldne istega dne so zanesli domači mrtvega na svoj dom v Kresnikah. Pogreb je bil dne 11. t. m. na teharško pokopališče. Omenjeni je bil zvest naročnik slovenskih katoliških listov, zelo napreden gospodar in odličen pristaš SLS. Vzgojil je s svojo skrbno ženo lepo število poštenih katoliških fantov in deklet, katere je po nesreči prezgodaj zapustil. Naj počiva v miru!

Usoden padec z vlaka. Na železniški progi med Poljčanami in Lipoglavu je 9. t. m. zvečer dohitela žalostna smrt mizarkega mojstra Jakoba Vršaka, doma z Rogata, a zaposlenega v kopališču Laško. Podrobnosti, kako je nastala nesreča, se ne morejo ugotoviti. Vsekakor je Vršak po nesrečnem naključju padel iz vlaka. Padec je bil tako silovit, da je ponesrečenec obležal mrtev na licu mesta. Našli so ga ponoči ob progi. Zjutraj je bilo truplo po komisijem ogledu prenešeno v mrtvašnico v Ločah.

Tihotapstvo povzročilo smrt pet ljudi. V severni Dalmaciji pri selu Uljane je došlo do strašnega spopada med tihotapci in finančnimi stražniki. Ob treh zjutraj so prebivalci tega sela tihotapili 10 stotov sladkorja in prav toliko tobaka. Vso to zalogo, ki so jo prevažali z ladjo iz Zadra, so hoteli izkrcati blizu domače vasi. Finančni stražniki so pregledovali vse ladje ki so prihajale iz Zadra, ter so seveda hoteli pregledati tudi to ladjo, čim je pristala na obali. Eden izmed finančnih stražnikov je stopil na ladjo, a tu ga je neki tihotapec takoj zahrbtno ustrelil z revolverjem. Drugi finančni stražnik je isti hip pomeril s puško na napadalca in ga ubil. V navalu strahovitega srda so planili vsi ostali tihotapci na tega finančnega stražnika ter mu razbili glavo. Na obali je začel neki mornar kr. mornarice streljanje in vrišč. Skočil je v čoln in se približal tihotapski ladji. Tihotapci so začeli stre-

ljati tudi nanj ter ga istotako ubili. Ko je opoldne izvedela za smrt tega mornarja njegova zaročenka, je skočila s strehe domače hiše in se ubila. Tako je tihotapstvo povzročilo grozno smrt 5 ljudi. Obласти vršijo vsestransko preiskavo.

Ženi odgriznil jezik. V soboto, dne 7. t. m., ponoči se je odigrala v Budimpešti nenavadna žaloigra ljubosumnosti. 35letni čevljar Ladislav Sos je imel krasno mlado ženo. Nedavno sta se zakonca ločila, toda ker nista mogla živeti vsak zase, sta se zopet zedinila. Začela sta se ljubimkati kar javno na ulici. To priliko je porabil ljubosumnež, da je ženi odgriznil jezik ter ga pljunil na cesto. Žena so odpeljali v bolnišnico. Čevljar se izgovarja, da je odgriznil svoji ženi jezik v napadu ljubosumnosti.

Megla povzročila železniško nesrečo. V sredo, dne 11. januarja, zjutraj sta na železniški postaji Borovo pri Vukovarju radi zelo goste megle trčila skupaj dva tovarna vlaka. K sreči ni bilo nobenih človeških žrtev, materialna škoda pa je zelo velika. Radi nesreče je bil železniški promet več ur ustavljen.

Zlato iz Amerike. V Le Havre je prispelo za 18 milijonov dolarjev zlata, ki je ga Amerika posodila Franciji. To je največja množina mamljive kovine, ki je kdaj prispela v kakšno francosko luko. Pošiljka je težka (s taro vred) 20 ton. Takoj so jo preložili na železnico in jo odpeljali v Pariz. Tam so jo naložili istotako hitro na tovarne avtomobile in jo prepeljali v podzemeljske prostore Francoske banke. Del cest okoli banke so zaprli že mnogo ur prej za promet.

IZVRŠITEV SMRTNE OBSODBE NAD ŽENSKO IN NJENIM LJUBIMCEM.

V Ameriki ne poznajo sodišča nobene šale, ako zakrivi kdo kak večji zločin — smrtna obsodba in nje neizprosna izvršitev je v tej veliki državi nekaj vsakdanjega. V noči od 12. na 13. t. m. je bila usmrčena na električnem stolu Ruth Snyderjeva in njen ljubimec Judd Gray. Pred enim letom je Snyderjeva s pomočjo svojega ljubčka zadavila svojega pravega moža. Pred zločinom je nezvesta žena na pojila moža in v težkem spanju sta ga zgoraj omenjena zadavila. Po smrti sta žrtev še obdelala temeljito s palico in nato sta odšla oba zločinca v spalnico. Pred sodiščem morilca zločina nista tajila, le glavno težo krivde sta zavračala eden na drugega. Sodišče je obsodilo oba na smrt in smrtna obsodba je bila po potrditvi tudi izvršena v kaznilnici v Novem Jorku. Snyderjeva je prosila, naj jo usmrtijo v njeni poročni obleki, a prošnjo jej je odbila uprava kaznilnice. Ko so jo posadili na električni stol, je obupno vpila: »Odpusti mi, Oče, grešila sem! Jezus, bodi usmiljen! Odpusti jim, Oče, saj ne vedo, kaj delajo!« Trikrat so morali spustiti vanjo električni tok, predno je bila mrtva. Za njo je prišel na vrsto njen ljubček, ki je bil lna videz miren in je končal kmalu življenje. V newyorški kaznilnici je bila Snyderjeva tretja ženska, ki je bila usmrčena na električnem stolu. Odkar so v državi Newyork uvedli izvršitev smrtne kazni s pomočjo elektrike, je bilo usmrčenih na ta način 270 moških in tri ženske.

NE SEDAJ PIJAN NA VOZI!

Dne 12. januarja se je zgodila v bližini Novega mesta na Dolenjskem ta-le svarilna nesreča: Leopold Kadunc, posestnik in krojač, ter njegov zet Franc Medic sta se pripeljala omenjenega dne v dvovprežnem kmetskem vozu po raznih opravih v Novo mesto. Po končanem opravilu sta popivala po mestu do trdne noči. Krog 8. ure zvečer sta se odpeljala nazaj proti domu. Na vozu sta zaspala med vožnjo in konji so kar sami zavili s ceste po njivah ter travnikih proti reki Krki, ki je globoka na mestu nesreče 2 m. Konji so videli na drugi strani reke luč in radi tega so zapeljali voz v vodo. Kadunc in Medic sta padla s konji vred v vodo in utonila oba z živalmi vred. Nesrečo so zvedeli še le drugo jutro, ko so šle ženske na trg v Novo mesto in videli štrleti iz vode kmetski voz. Na pomoč poklicani ljudje so našli Kadunca 300 m, Medica pa kakih 100 m nižje od kraja nesreče, prvega na hrbtu, drugega na trebuhu ležečega v vodi. Zadnji je držal še bič v rokah. Oba ponesrečenca zapuščata družine. Ta žalostni slučaj govori vsem voznikom: Ne sedaj pijan na voz!

70letnico svojega rojstva praznuje te dni v krogu svoje družine g. Anton Potočnik, bivši sluga na tukajšnji dekliški meščanski šoli na Slomškovem trgu. G. Potočnik, ki se je po preobratu preselil v Graz, si je tekom svojega 40letnega službovanja v našem mestu zbog svoje ljubeznivosti pridobil velik krog prijateljev in mu želimo, da bi preživel še mnogo let v sreči med svojimi dragimi!

Svarilo pred agenti za zavarovanje proti požaru. Poleg drugih agentov se klatijo okrog po deželi goljufi, ki nago-varjajo kmete na zavarovanje proti požaru, češ, naj se pusti zavarovati na polni znesek pri več zavarovalnicah, ker bo dobil v slučaju nesreče izplačano zavarovalnino od več strani. Svarimo posestnike pred temi sleparji, ki jim gre le za zaslužek in kaj jim mar, ako tako opeharjenega kmeta po požaru še kaznujejo radi goljufije!

Nova pošta. V Dubravi pri Zavrču je bila dne 11. t. m. otvorjena nova pošta za vrednostnine, vozne ter pismene pošiljke v hiši Franca Miheliča. Nova pošta nosi ime: Križovljanska Dubrava via: Moškanjci.

Nov živinozdravnik v Slov. goricah. Med. vet. dr. Egon Mezler se je namestil pri Sv. Lenartu v Slov. gor., kjer bode izvrševal stalno veterinarsko prakso. 75

Zločin iz leta 1918 odkrit. Leta 1918 se je vrnil iz ruskega vojnega ujetništva v Subotico posestniški sin Anton Gabor. Ker je zahteval, da mu preda oče posest, je došlo med obema do prepira. V jezi je pograbil divjaški sin vojaško puško in enostavno ustrelil lastnega očeta Štefana. Ubil bi še bil mater, da mu ni ušla ter se skrila pravočasno. Po poboju so sina zaprli, vendar je pobegnil iz zavora, ker je

bil leta 1918 prevrat in tudi v Subotici obči nered. Po pobegu iz ječe je stopil sin k madžarskemu uradu, ki vodi mrtvaško knjigo in javil, da mu je oče umrl. S potrdilom o očetovi smrti je postal njegov naslednik na posesti. Mati je molčala o zločinu, ker jej je sin zagrozil, da jo bo takoj ubil, ako le črhne o krvavi zadevi eno besedo. Sedaj je dorasel Antonov sin in zahteval, da mu oče izroči posest, ker Anton tega ni hotel, je stopil sin do oblasti in javil: Moj oče je nasledil starega katerega je ubil leta 1918 in sedaj zahtevam jaz kot dorasel posestvo zase. Očeta Antona so seveda zaprli in bo prišel radi očetomora po tolikem času pred sodišče.

Moški, ki je prevaril 30 žen. V Mostar v Hercegovini se je naselil kmet Vid Jerkovič in si kupil hišo. Ni se poročil, pač pa je prevaril 30 lahkovernih žensk. Pošiljal je v časopise oglase, da išče ženo na poskušnjo. Dobil je bogzna koliko ponudb. Izbiral je med ponudnicami one, ki so mu najbolj ugajale, jih držal pri sebi po 15 do 20 dni in nato je napodil vsako z batinami. Na ta način je zvodil za nos 30 žensk, dokler ga rayno ta trideseta, neka Anka Culjak, ni prijavila policiji. Policija je Vida zaprla in mu ponudila med štirimi stenami priliko, da preudari in premisli, kako visoko kaznen mu bode prisodilo sodišče, ker se je igralkal z usodo — 30 žensk.

Roparji ubili tri stražnike. V noči od petka na soboto je bil v Požarevcu izvršen drzen rop. Roparji so vlomili v Trg. banko in odnesli celo blagajno. Opazil jih je stražnik in hotel rešiti blagajno. Udaril ga je en ropar s sekiro in mu razbil glavo. Roparji so nato nadaljevali svoje delo. V tem hipu sta pa prišla še dva stražnika. Roparji so pričeli streljati in so ustrelili dva stražnika, nakar so pobegnili. Blagajno so pa vendar morali popustiti.

Po žalostnem vzgledu očeta. Iz Budimpešte poročajo: 19letni Ivan Skribek je te dni razbil svojemu očetu, 40letnemu krovcu, lobanjo, ker je pretepal svojo ženo. Pred 20 leti je umoril krovca na isti način svojega očeta.

Redek slučaj stekline. V Pasteurjev zavod v Lyon na Francoskem so dobili te dni 33 novih bolnikov. Vse te ljudi je ogrizla v brzovlaku Pariz—Lyon stekla lisica. Lisica je ušla na kolodvoru neke-mu železniškemu uslužbencu.

Ker jo je zapustil ženin. V Passwalku v Avstriji se je imelo te dni poročiti neko starejšo dekle. Vse je bilo pripravljeno, celo ženitovanjska pojedina. V zadnjem trenutku pa si je ženin premislil in izginil. To je 28letno nevesto tako užalostilo, da je šla na pokopališče ter se s svilenim robcem na enem od nagrobnih spomenikov obesila.

Požar uničil 100 konj. Iz Varšave poročajo: V konjeniški vojašnici v Ostrovi je izbruhnil te dni požar, ki je upepelil vse hleve. Od 120 konj so jih rešili samo 20. Ostalih 100 je pokončanih.

Okrajnemu zastopu v Šmarju pri Jelšah se zahvaljuje Jožef Romih, odstavljani okrajni cestar, za podporo, ki mu jo je naklonil v znesku 500 Din. Omenjeni je prav hvaležen za to, ter prosi dobre može, da bi mu še tudi v bodoče pomagali, ker je pomoči res potreben.

Hotel »Mariborski dvor« Andrej Oset, Maribor. V Mariboru na Kralja Petra trgu poleg drž. dravskega mostu v palači Pokojninskega zavoda se je otvoril novi hotel »Mariborski dvor«. Hotel »Mariborski dvor« sta prevzela v najem znana gostilničarja Andrej in Mara Oset, ki sta imela svojčas hotel »Beograd« in hotel »Balkan« v Slovenjgradcu, pred prevratom pa znano podjetje »Tolstovrško slatino« na Koroškem. V hotelu »Mariborski dvor« so se odpravili vsi nedostaki, ki so začetkom dejali hotelu nekaj malomestni značaj. Sedanja oprema hotela »Mariborski dvor« pa odgovarja vsem vlemestnim podjetjem. Ima moderno urejene, čiste in solnčne sobe, kopalnice, lepe restavracijske in klubove sobe ter avtogaraže, hladilnice in lastno izdelovalnico ledu. Novi hotel »Mariborski dvor«, ki je res prvovrstno tozadevno podjetje, leži 10 minut od glavnega in 5 minut od koroškega kolodvora ab avtobus-postaji, toplo priporočamo in opozarjamo na in-serat v današnji številki.

OBGLAVLJEN RADI ZVERINSKIH ZLOČINOV.

Na dvorišču kaznilnice Berlin-Plötzen-see je bil te dni obglavljen z mečem zverinski zločinec Maks Bötcher. Julija meseca leta 1925 je Bötcher na polju v okolici Berlina nasilno oskrnil devetletno deklico Sento Eckart in jo nato umoril. Leta 1926 je zagrešil isti zverinski zločin nad rusko grofico-begunko Lambsdorff, materjo treh otrok. Razven tega je Bötcher večkrat napadel z oboroženo roko dekleta in žene. Sodišče ga je pregnalo razven nešteti hudodelstev še radi vlovov in tatvin. Precej časa je trpelo, predno so oblasti vtaknile pod ključ tega divjaka, ki je zločine priznal in ni kazal niti najmanjših znakov kakega kesanja. Zadnjo noč pred usmrtnitvijo je kvartal s stražniki in pri igri vedno dobival. Ko ga je opozorila straža, da bo prišla kmalu ura, ko bo ob glavo, je začel s slastjo jesti, piti in kaditi. Na prošnjo so mu poklicali brata, kateremu je izročil majhno sliko. Ravnatelj kaznilnice je prosil, da se naj pobriga za njegovo šestletno nezakonsko hčerko. Ob sedmih zjutraj so odvedli obsojenega na dvorišče, kjer so ga čakali krvniki, sodniki in mnogo občinstva. Pomočniki glavnega krvnika iz Magdeburga so odvedli Bötcherja proti kladu, mu nastavili glavo in krvnik mu jo je odrobil z enim zamahljajem z mečem. Bötcher se je delal hladnokrvnega do zadnjega trenutka. Tako zverinsko živijo in umirajo pod roko rabeljna ljudje brez Boga in vesti!

DRUŽINSKA PRATIKA ZA LETO 1928

s podobo Sv. Družine se še dobi v vseh
večjih trgovinah papirja itd. Segajte le po naši

Zanimivosti

520 m globoka podzemeljska jama. V Črnem vrhu pri Idriji so odkrili v jeseni lanskega leta podzemeljsko jamo, ki je po zatrdilu strokovnjakov na svetu najglobokejša. Jama leži v bližini znanih idrijskih živosrebrnih rudnikov in je globoka celih 520 m. Pri raziskovanju jame so doznali, da je to podzemeljsko čudo nasledek vodnajkom podobnih navpičnih jam, katerih dolgost se menjuje med 12 do 18 m. Te navpične jame, ki so zaradi gladkih, navpičnih sten zelo nevarne, so bile med seboj zvezane z manj ali bolj nagnjenimi hodniki, ki so bili mestoma tako ozki (na nekaterih mestih komaj le 40 cm), da se more skozi prodrati samo ležec. Po četrtturnem prodiranju so raziskovalci dospeli do zadnje navpične jame, ki je bila globoka 12 m in se je končala v na vse strani zaprti, veliki dvorani. V tej poslednji jami se je nahajalo štirioglato jezero, ki je bilo dolgo 12 in široko 15 m in je napolnjeno z nalahno kipečo vodo. Globoko je 30 m. Jama sama pa leži 490 m pod zemeljsko površino. Po leti, ko bo v jami najmanj kapajoče vode, s katero se polni jezero, jo mislijo osušiti, da bi se tako prodrlo v stranske prostore, ki so sedaj pod vodo.

Zanimivost v živalstvu. Vsakdo pozna navadnega poljskega ali divjega zajca. Znano je tudi, da se divji zajec ne da popolnoma ukrotiti. V ujetništvu čepi kje popolnoma mirno v kotu, se ne gane, od tega dobi revmatizem in navadno tudi pogine. Zopet drug zajčji ujetnik buta z glavo ob strop ali ob stransko steno, dokler se ne ubije. Mariborska tvrdka za izdelovanje orgel J. Josip Brandl ima nad eno leto starega in popolnoma doraslega divjega zajca, ki je domala čisto ukročen. Brandlovi so dobili čisto majhno živalico, ki se je pri skrbni negi razvila v pravega zajčjega velikana. Po dnevu počiva na svojem ležišču ob oknu, se pusti mirno gladiti in uživa v pretežni večini kruha, mleka in le malo zelenja. Po noči letata skupno s tovarišem domačim kuncom po obširni delavnici. Ta ukročeni Brandlov divji zajec je velik prijatelj — psička in mačke. Ta žival je redkost in zanimivost v živalstvu.

Zid, ki je delal 30 let pokoro. V Čortkovu v Galiciji je umrl v hiši tamošnjega židovskega duhovnika trgovec Samuel Frommer, ki so ga poznali na daleč pod imenom »Molčeči«. Pred 30 leti se je zgodilo, da je Frommer v prepiru svojo ženo preklel, naj bi zgorela. Nekaj dni pozneje se je zgodilo, da je nastal v njegovi hiši požar, pri katerem mu je zgorela žena in ž njo dva otroka. Ves uničen je šel Frommer k židovskemu duhovniku, da mu bi naložil pokoro za kletev. Rabinec mu je zapovedal, da ne sme nikoli več spregovoriti besede. Trgovec se je te pokore tudi držal.

Na kolesu krog celega sveta. Pred šestimi leti sta se lotila prepotovanja celega sveta na biciklu Čehoslovak Kundinger in Italijan Gibelli. Nastopila sta potovanje leta 1922 v Braziliji. Prepotovala sta najprej Južno Ameriko, potem sta pa prišla v Evropo, kjer sta prevozila vse države, šla skozi balkanske države v Malo Azijo, od tam pa v Perzijo, v Indijo in v Siam. Vsepotovod sta se oglasila pri ve-

likaših in vladarjih, ki so jima izročili v spomin slike s podpisi. Najtežja pot ju je vodila skozi Kitajsko. Med revolucijo sta prodrla do Tibeta, kjer sta videla, kaj se pravi živeti v osamljenem svetu med svetimi lamami v samostanih. Rumeni razbojniki pa jima niso dali pokoja. Večkrat so ju napadli, ranili in oplenili do zadnjega beliča. V Mosulu sta prišla v roke policiji, ki ju je aretirala, meneč, da sta špijona. Ko sta premagala vse težkoče, sta obiskala še Japonsko, nastopila sta pot skozi Beringovo ožino ter sta se prepeljala skozi Sibirijo in Rusijo v Italijo, kjer se je njuno šestletno potovanje zaključilo s pojedinami in čestitkami Gibellijevih rojakov.

Najstarejše drevo na svetu. V mehiškanski vasi Santa Maria del Tule stoji cipresa, ki je brez dvoma veteran vseh dreves na zemlji. Ženevski naravoslovec Candole računa, da je to drevo staro nad 6000 let. Že najstarejša izvestja Mehike omenjajo to ogromno drevo. Cortez, ki je v letih 1519 do 1521 zavzel Mehiko, v pismu na španskega kralja omenja to cipreso. Njegova »armada«, ki je štela le 400 mož, se je vsa senčila v senci tega orjaka. Obseg debla meri 54 m, visoka pa je 46 m! Kljub starosti in različnih rastlin, ki se po cipresi vzpenjajo, je drevo vedno še mladostno sveže. Kakor vse kaže, hoče še tisočletja stati pokonci. Domačinom je to drevo nekaj svetega ter tudi ne dopuščajo, da bi se podzemela raziskovanja, ki bi drevesu mogla škodovati.

Poročila SLS.

V Krčevini pri Mariboru se je v nedeljo, dn 15. t. m., vršil dobro obiskani občni zbor tamošnje krajevne organizacije SLS. Govoril je poslanec Žebot Franjo o važnosti organizacije in o položaju. Za predsednika organizacije je bil izvoljen g. Princ. V tej okoliški občini je SLS najmočnejša stranka.

Lajtersberška krajevna organizacija SLS je zborovala v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne. Poslanec Žebot je podal poročilo o stanju politike in nam je dal navodila za uspešno organizacijo naše SLS stranke. Krajevni organizaciji načeluje posestnik g. Zorko. Tudi mnogo delavcev in viničarjev je pristopilo, ker vidijo, da od kričavih socialistov nimajo nikdar in ničesar pričakovati.

V Svečini bo govoril prihodnjo nedeljo narodni poslanec Franjo Žebot po rani sv. maši v gostilni g. Arha o pogodbi z Avstrijo in o splošnem položaju. Obenem bo občni zbor krajevne organizacije SLS.

Okrajni zbor zaupnikov pri Sv. Lenartu v Slov. gor. zadnjo sredo je bil tako dobro obiskan, kakor še malokateri dosedaj. Zbralo se je nad 30 novoizvoljenih županov in mnogo občinskih svetovalcev. Zastopane so bile vse občine in župnije, dokaz, da organizacija stranke dobro deluje. Zborovanje je vodil predsednik g. Gomilšek. Poslanec Žebot je uvodoma naglašal, da je okraj Sv. Lenart gotovo eden najboljših okrajev Slovenije. Dasi ravno je SDS poslala v Sv. Lenart najbolj strupene svoje ljudi, kljub temu pa je SLS pri občinskih volitvah ne samo le ohranila svoje dosedanje postojanke, ampak je še prav znatno napredovala. Imeli

smo štiri volitve v letu 1927: v oblastno skupščino, v narodno skupščino, v trgovsko in obrtno zbornico, in občinske volitve, ali pri vseh smo napredovali, znamenje dobre organizacije. Najboljši možje okraja stojijo na strani SLS in to je naš ponos! Nato je poročal narodni poslanec Žebot o položaju in o raznih gospodarskih zadevah, osobito o pogodbi z Avstrijo. Oblastna poslanca gg. Stabej in Supanič sta govorila o važnosti in delovanju naše oblastne samouprave, okrajni tajnik Fanedl pa o delu okrajnega zastopa. Poslanec Žebot je še predaval o načinu organizacije in je posebej omenil, kako lepe uspehe je dosegla smotreno izvedene organizacija SLS v mestu Mariboru. Predsednik Gomilšek je priporočal zaupnikom, da razširijo »Slovenskega Gospodarja« in »Slovenca« v vsako hišo. Narodnim in oblastnim poslancem je izrekel zbor zaupnikov neomajano zaupanje. Po zborovanju so ostali poslanci v važnih posvetovanjih z župani in zaupniki.

Okrajni zbor delegatov SLS v Šoštanjju je bil dne 10. t. m. nad vse pričakovanje prav dobro obiskan. Politično poročilo je podal narodni poslanec g. Vesenjajk, o oblastnih zadevah sta poročala oblastna poslanca gg. Blatnik in Ovčar. Na koncu zborovanja je predaval zastopnik tajništva o politični organizaciji. — Dne 11. t. m. se je vršilo slično zborovanje v Rečici ob Savinji za gornjegrajski okraj. Poročali so: narodni poslanec g. Vesenjajk, oblastni poslanec g. Blekač in zastopnik tajništva g. Ovčar. Na obeh zborovanjih so navzoči odobrili postopanje svojih poslancev in vodstva stranke SLS ter izrekli zaupanje.

Št. Vid na Planini-Planina-Dobje. V nedeljo, dne 15. t. m., so se vršili pri nas občni zbori krajevnih organizacij. Na občnih zborih je poročal naš oblastni poslanec g. Marko Kranjc: o našem zunanjepolitičnem položaju, o proračunu, o novem davčnem zakonu ter podal podrobno poročilo o delu oblastne skupščine in oblastnega odbora. V Dobjem, kjer se je vršil občni zbor pri načelniku krajevne organizacije g. Jugu, se je razvil prav živahen razgovor o novi cesti mimo Jezerc.

Naročnikom in agitatorjem.

PREKRIZANI NAROČNIKI!

Danes dobijo oni, ki jim je naročnina potekla, modri križ na svojem naslovu. Ako ne dobimo naročnine do prihodnjega četrtka, moramo list ustaviti. Zato pa uljudno prosimo vse naročnike, ki so zaznamovani s tem prekrizanjem, da takoj odpošljejo denar! Položnice smo že zadnjič priložili. Kdor je nima, naj kupi na pošti položnico, ni treba nakaznice, ker je predraga! Vsaka pošta ima prazne položnice za 5 para komad, ki se jih lahko poslužite. Uljudno torej prosimo točnega plačila! — Izjemoma pa ne bomo lista ustavili le takim, ki na dopisnici sporočijo in se zavežejo list plačati pozneje, vsaj do 1. aprila t. l. Kdor pa le more, naj plača list takoj. »Slovenski Gospodar« ima velike izdatke in ker se vzdržuje le samo z naročnino in inserati, nam naročniki tega gotovo ne bodo zamerili, ako se za-

hteva redno plačevanje naročnine. — Uprava.

Agitatorjem! Te dni smo razposlali vsem onim, ki so nam poslali po dva naročnika, ki pa sta že plačala, obljubljeni knjigo. Srečkanje pa se vrši koncem tega meseca in bo objavljeno v prvi številki februarja. Hitite še ta kratek čas z agitacijol

Savinjska dolina, Posavje, kozjanski okraj, ali ste pozabili na »Slovenskega Gospodarja«? Prosimo č. duhovščino, naše zaupnike, oblastne in narodne poslance, naše gg. župane in občinske odbornike v teh okrajih, da zastavijo svoj vpliv v teh svojih okrajih za »Slovenskega Gospodarja«?

Štev. 1 in 2 »Slovenskega Gospodarja« je pošlal Novi naročniki je ne morejo več dobiti. Pač pa se njihova naročnina šteje za več številke dalje.

„Naš dom“.

Šesti tisoč »Našega doma« je natisnjen in smo ga že začeli razpošiljati. Ta druga izdaja je nekoliko izpremenjena. Poleg prejšnjih člankov so objavljeni »Prekmurski pozvači«, ki jih je napisal č. g. J. Kuzma, bogoslovec iz Bogojine; »Stari grad v Studenicih«, napisal J. Kitek; »Naša Anica«, napisala Tončka iz Poljčan, povrhu pa še kratkočasnice.

V Prekmurju, Mežiški in Savinjski dolini posebno agitirajte za »Naš dom«, ker ga je pri vas najmanj. Glejte, da ne boste med zaspanci!

Naši dobrotniki. Po en velik temeljni kamen so plačali za »Naš dom«: dr. Ant. Jerovšek, Krajnc Marko, okrajna posojilnica v Ljutomeru, Posojilnica v Gornji Radgoni, dr. Jožef Leskovar, Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru, dr. Rakun A. v Celju, vsak po 100 Din, skupaj 700 Din. Dva temeljna kamna je plačal vlč. g. dekan Medved Martin v Braslovčah (50 D). Vsak en temeljni kamen so plačali: Perbil Ivan, Ljutomer, 30 Din; Šek Franjo, Celje, 25 Din; Ljudska posojilnica v Celju 20 Din. Vsega skupaj: 825 Din. Bog povrnil Bog živi njihove naslednike!

Kdor želi »Noš dom« razprodajati, naj piše upravi. Dobi posebne ugodnosti.

Iščemo poverjenike in poverjenice za »Naš dom«. Potrebni so nam posebno v tistih krajih, kjer je »Naš dom« najmanj ali nič razširjen. Čast Slovenskim goricam in Halozam! Prvi so! Toda v sledečih krajih je slabo: Gornjigrad, Ljubno, Sv. Frančišek Ksaverij, Luče, Solčava, Novaštifta, Rečica v Sav. dolini, Mozirje, Smartno ob Dreti, Šmihel nad Mozirjem, Nazarje, Bočna, Polzela, Gomilsko, Vransko, Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Pavel pri Preboldu, Braslovče, Kozje, Sv. Peter p. Sv. gorami, Podsreda, Podčetrtek, Sv. Vid na Planini, Olimje, Dobje, Buče, Polje, Prevorje, Zagorje, Laško, Loka, Dol pri Hrastniku, Št. Rupert nad Laškim, Razborje, Trbovlje, Šmiklavž nad Laškim, Rimske toplice, Širje, Jurkloster, Marenberg, Remšnik, Brezno, Sv. Ožbalt ob Dr., Sv. Jernej nad Muto, Sv. Lovrenc na P., Št. Janž pri Dravogradu, Št. Ilj pod Turjakom, Št. Vid nad Valdekom, Dravograd, Ojstrica, Libeliče, Črneče, Guštanj, Prevalje, Črna, Kotlje, Št. Danijel, Mežica, Koprivna. — Vzdrnite se! — »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

NAŠA DRUŠTVA

Mariborski Ljudski oder. V nedeljo, dne 22. t. m., se bo vršila ob pol petih popoldne v prostorih Zadrugne gospodarske banke veseloigra »Navaden človek«. K tej zelo zabavni vprizoritvi ste vabljeni Mariborčani, kakor tudi okoličani najuljudnejše v čim večjem številu!

Pevska zveza priredi za celjsko okrožje pevski tečaj v Celju dne 24. in 25. t. m. Pevovodje in pevci, cerkveni in svetni, se vabijo, da se istega polnoštevilno udeležijo. Predavatelji pridejo iz Ljubljane in Maribora. Tečaj se vrši pri »Belem volu«.

Gornja Sv. Kungota. Blagoslovitev Katol. prosvetnega doma dne 26. m. m. v Gornji Sv. Kungoti je opravil v navzočnosti zbrane množice in domačega župnika preč. g. dr. Jožef Jeraj, profesor bogoslovja v Mariboru, ki je prelepo razložil glavne točke, ki jih ima v programu tukajšnje Katoliško prosv. društvo. Igro »Pastirci in kralji« so lepo odigrali tukajšnji igralci, mladeniči prosvetnega društva. Z ozirom na ogromne stroške in velikanski trud, ki ga je trebalo vložiti pri prezidavi cerkvene hiše v Prosvetni dom je bila vstopnina izjemoma višja, sedeži po 15 Din, in to ne kot vstopnina, pač pa kakor blagohotna podpora, da se pokrije gori imenovani dolg in stroške, in to radi tega, ker smo s položnicami in milo prošnjo žalibog naleteli na mnogih krajih na trda srca in na gluha ušesa. Lahko je pač reči: Delajte na meji trdno, hudir, kako boš pa delal brez denarja, v ciganskih šotorih vendar ne moremo igrati in imeti predavanja. Potem pa bi se reklo, kaj delate na meji, zakaj se ne gibljete? Tukaj ne zadostuje lepa doneča beseda, denarja, denarja nam dajte in videli boste, da bo šlo in še kako bo šlo!

Gornja Sv. Kungota. Dne 2. februarja ob treh popoldne vsi k Gornji Sv. Kungoti k prelestni igri v šestih dejanjih »Vihar življenja«, in smeja polni burki »Zdravnikov sluga« ter kuplet »Župan«. Cene so nizke: stojišča 2 Din, sedeži 5 Din. Žal ne bode nobenemu za tako majhen denar toliko duševnega in telesnega razvedrila. Gledališče je dobro zakurjeno. — Katoliško prosvetno društvo.

Staritrg pri Slovenjgradu. Tukajšnje bralno društvo priredi v prihodnjo nedeljo, dne 22. t. m., ob treh popoldne v prostorih g. Uebela veseloigro v treh dejanjih »Čevljar« in spevoigro v enem dejanju »Snubači«. Ker je čisti dobiček namenjen društveni knjižnici, se je nadejati obilnega obiska.

Polenšak pri Ptuj. Oh, ko bi bilo kaj lepega branja, toži marsikdo sedaj ob dolgih, mrzlih, zimskih večerih. Prijatelj in prijateljica, ali si morda že pozabila, da imamo tudi mi na Polenšaku svojo knjižnico, in sicer Slov. kat. izobraževalnega društva, katero je imelo pred kratkim svoj redni letni občni zbor, na katerem je bil zopet enoglasno od vseh navzočih članov potrjen star odbor. Stari odbor nam daje dovolj jamstva, da bo tudi zanaprej najboljši izvrševalec v vseh najvažnejših društvenih zadevah. Ze na občnem zboru smo vsi kakor predsednik društva in ostali gg. odborniki sklenili, da moramo kolikor najboljšo letos našo knjižnico uravnati in popraviti, katera je že res postala precej podrapana. Paziti se pa tudi hoče, da kdor bo knjigo poškodoval, jo bode tudi plačal. Vsak dobro ve, da za teh borih par dinarjev članarine mi ne moremo vsako leto dati knjige spopolniti. Dolžnost vsakega člana, ki si knjigo izposodi, je, da jo čuva pred vsem pa še pred otroci. Da bomo zares mogli našo knjižnico dvigniti, je treba, da

vsí župljani, mladi in stari, pristopijo in žrtvujejo vsako po par dinarjev, da bo društvo res zanaprej moglo razcveteti po vsej župniji ter članom dajati pouka, zabave, znanosti in veseljaželnim dovolj najlepših knjig in čtiva.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Orlovski odsek vabi k ponovni vprizoritvi lepe igre tridejanke: »Očetova kletev«, ki se vrši na boštjansko nedeljo, dne 22. t. m., popoldne po večernicah v Slomškovem domu. Igra nam predstavlja življenje iz časov bojev med Španci in Arabci v srednjem veku in v igri nastopajo španski kmetje, vojaki in Arabci v svojih slikovitih nošah. Vstopnina je običajna. Ker je igra res nekaj lepega, zatorej vsi prav uljudno vabljeni, tudi iz sosednjih župnij! — Bog živi!

Braslovče. Z veseljem gleda nazaj v preteklo leto naše prosvetno društvo, v katerem si je postavilo s pomočjo dobrih župljanov pod spretnim vodstvom č. g. kaplana Grobnerja prekrasen Društveni dom, v kojem se nahajata kot solastnici ljudska posojilnica in zadruga. Naši mladi igralci pod vodstvom Matije Bošnjaka so nam že priredili 2 dobro uspele igri. Sedaj se je naročil še skioptikon z lepimi slikami, s pomočjo katerih se bodo vršila predavanja. Imamo tudi dobro izvežban tamburaški zbor ter tudi pevski zbor. V vsem se naše katoliške in prosvetne organizacije lepo razvijajo in napredujejo, želeli je le, da bi se tudi politično krepko udeleževali. Da pri zadnjih občinskih volitvah nismo dosegli takega uspeha, je vzrok, kr so se naši nasprotniki poslužili laži, kakor n. pr.: da bode občina morala zidati nov farovž in plačati Društveni dom, kateri jim je najbližji trn v peti. Mi vam svetujemo: Bodite le mirni, kdor je do sedaj plačeval, bode plačal še tudi to, kar je še dolga.

Listnica uredništva.

Dopisnikom! Nekateri naročniki so povprašali, če morajo kaj plačati, ako dopišljejo kako notico. Sporočamo, da ni treba nič plačati, ampak smo prav hvaležni vsem, ki pošljejo v smislu pravil, ki smo jih zadnjič objavili, kak dopis! Pravila pa si izrežite in shranite!

Prihova: Dopis bi povzročil, ako bi se objavil, slabo kri ter bi več škodoval nego koristil. Ako hočete doseči svoj hvale vredni namen, se morate obrniti na domače činitelje. — **Puščava:** Objavili smo le prvi del dopisa, ker drugi je žaljiv in radi ljubega miru smo vrgli tega v koš. — **Polenšak pri Ptuj:** O slovesnosti novih zvonov smo poročali in več list ni mogel prinesti, kakor nam je bilo poslano po dopisniku. — **Št. Janž na Vinski gori:** Vašo faro je dopisnik od Št. Janža popisal tako lepo, da mora biti na ta popis ponosen vsak Šentjanžčan. V lepoto vaše fare nočemo dregati z dopisi, ki so napisani v izbruhu užaljenosti. — **Št. Jur ob južni žel:** »Slovenski Gospodar« se je vedno boril za pravice vseh stanov in tudi za uboge in vsega pomilovanja vredne upokojence. Program našega lista je in bo ostal vedno isti!

Od Sv. Barbare v Slov. gor. smo prejeli deset zapovedi za organiste. Ako bi mi ta pouk objavili, bi se zamerili organistom, ki so v sedanjih časih veliki reveži, skrbijo za razširjenje »Slovenskega Gospodarja« in ta pač ne sme žaliti celega stanu.

Št. Janž na Vinski gori. Vaša župnija je že bila popisana dovolj natanko ter lepo. Kaj bi rekli drugi, ako bi ta popis še izpopolnjevali v vsaki številki.

Mrčna sela: Dopis tožljiv in radi tega ga ne moremo priobčiti.

ZA RAZVEDRILO

Uganka. (Vrana in stara ženica.) Nad glavo stare ženice so sfrfotale vrane. Bable se je ustrašilo glasnega ptičjega leta in siknilo za vranami: »Da bi vas sto vran!« Zadnja vrana se je obrnila in zabrusila ženici: »Lažeš, baba! Če bi nas bilo še enkrat toliko in še polovico toliko, in še eno četrtno toliko, kolikor nas je, ter še ti stara babura povrh, tedaj bi nas bilo šele sto. Koliko vran je torej zletelo nad to staro mamico in jo prestrašilo, da je vzkliknila neresnico: »Da bi vas sto (100) vran«?

Nove ugank: Kaj mora imeti nevesta, če hoče biti poročena? — Kdo gre k jedi sit, od jedi pa lačen? — Lesena koklja, železna piščeta, kaj je to?

Rešitev ugank. Dva brata, ki živita, pa nista dvojčka, čeprav sta bila rojena isti dan, sta imela še enega brata, ki je pa umrl — bili so trojčki! — — Krompir ima zato kožo, da tudi ubogi ljudje lahko komu kožo doli potegnajo. — — Nadležnejši je imel 21 Din, nadalje pa sami izračunite, če je prav!

Gospodarka gospodinja. Dekla je potožila gospej, da se krava noče pasti. Gospodarka gospodinja, ki je rada čitala modne časopise, je dejala: »Menda tudi krava hoče biti danes moderna in hoče biti šlank, pa ne je!«

Franček-pijanček bi rad nov izum. Gospod župnik je imel veliko skrb, da bi le vendar Frančka-pijančka preje izpreobrnil, predno bi se jamo zvrnil, je dobil Frančka-pijančka pri litru vina in rekel: »Pa nikar tako ne pij, Franček!« Pijanček pa je odgovoril: »Gospod župnik, saj ne bi pil! Glejte, dandanes so znašli, da lahko pišeš in govoriš in poješ na daljavo brez žice. Če bi kdo znašel, da bi jaz lahko bil pijan, čeprav ne bi pil, potem pa takoj danes neham!«

Varčevanje. Vseposvoda se dandanes že varčuje. Sosed je potožil sosedu: »Letos moramo vse na polovico manj porabiti, tako hočemo varčevati!« Sosed: »Kako bi pa jaz mogel to napraviti? Lani sem klal enega prašiča, letos bi smel torej le polovico prašiča zaklati!«

Sreča v nesreči. V razgovoru so se bahali, kdo je že kdaj imel srečo v nesreči. Pa je dejal eden: »Jaz sem nekoč padel s 30 m visoke lestve in se mi ni ničesar zgodilo.« — »Kako je pa to mogoče?« — »Bil sem šele na prvem klinu!«

Iz šole. Učiteljica: »Krt poje dnevno ravno toliko, kolikor je težak.« — Učenec: »Gospodična, kako pa krt ve, koliko je težak, da potem ravno toliko požre?«

Kavalir. Berač je dobival od nekega gospoda vsaki dan 2 Din. Nekega dne pa je dobil samo enega, pa je rekel: »Kako to, gospod, da dobim danes samo 1 Din?« — Gospod je odgovoril: »Enega sem dal nekemu drugemu siromaku!« — Berač pa se je pritožil: »Ja, lahko je miloščino drugim dajati z — mojim dinarjem!«

Tat in profesor. V profesorjevo spalnico je udril sredi noči tat. Profesor se je zbudil in vprašal: »Kdo je tukaj?« — Tat: »Nihče, gospod profesor!« — Profesor: »A tako, potem pa sem se zmotil!« Obrnil se

je in dalje spal, tat pa je mirno opravil svoje delo.

DOPISI

Sempas na Goriškem. Našo občino so zdaj združili z Osekom-Vitovlje in Ozeljanom-Sv. Mihaelom. Sedež županstva bo v Sempasu in tudi občina se bo tako imenovala. — Bralno in pevsko društvo nam je italijanska vlada razpustila in navedla kot razlog, da društvo dela proti željam vlade. Društvo je staro 55 let, je eno najstarejših društev na Goriškem. Včlanjeno je bilo pri Prosvetni zvezi v Gorici. — Kar se tiče gospodarstva, pa stojimo zelo slabo. Davke imamo neznosne, tako da omagujemo. Na vsako najmanjšo stvar je že davek. Vina smo letos zelo malo pridelali in še to malo se zelo težko razproda. Cena gre od 180 do 200 lir za hl. Z živino je pa zelo mrtva kupčija. Cena volom od 2.50 do 3 lire za 1 kg žive teže. — Narodno nas zatirajo neprestano. Žalostno je gledati naše malčke, ki hodijo v šolo, katera je postala prava mučilnica za naše otroke. — Dne 3. t. m. je umrl g. Peter Batič, veleposestnik in gostilničar v Sempasu. Bil je dobro znan naokoli kot dobra duša in kot priden gospodar. Vestno je hodil v cerkev ter tudi isto zelo podpiral. Je bil somišljenik SLS.

Maribor. Zadnjo soboto so se vršile v Mariboru volitve župana in mestnih svetnikov. Z izvolitvijo dr. Juvana mariborskim županom so zadovoljne vse stranke, le socijalni demokratje ne. Socijalisti so bili uverjeni, da bo novi župan iz njihovih vrst, a sedaj pa niti enega mestnega svetnika niso dobili. Obe mariborski socijalistični glasili kar bruhata ogenj in žveplo na združene meščanske stranke, ker so ostali socijalni demokratje popolnoma osamljeni in se za dobo treh let ne bo nikdo več zmenil za to stranko hujskarij, praznih besed in zabavljanja Ves pošteno misleči Maribor je vesel, da je dobil novega župana iz vodilnih vrst SLS in že to dejstvo je dokaz, da bo vladalo pod županom dr. Juvanom na mestni občini: poštenje ter neumorno delo za gospodarski napredek in vsestransko povzdigo obmejnega mesta. — Politično se giblje Maribor zelo živahno. V teh dneh se bodo vršili shodi naše stranke po posameznih mestnih okrajih. — Zabav je v Mariboru vsak večer dovolj in vendar toži vse o neznosnem pomanjkanju denarja. — Nekaj res žalostnega za naše mesto so številni samomori, ki se dogajajo malodane že dnevno. V pomanjkanju prave versko-nravnega vzgoje in prepričanja si jemljejo samovoljno življenje radi malenkostnih udarcev usode stari in mladi. — Kakor dežela, ječi tudi mesto pod davčnim vijakom, katerega je začela privijati davčna oblast p onovnem letu. — V sredo, dne 25. t. m., se bo na naj-slovesnejši način obhajal praznik Matere milosti. Slovesna služba božja z govori bode ob 6., pol 10. in ob 3. ure popoldne. Slovesno zvonjenje pred in na praznik bo povečalo celo cerkveno slovesnost Častilci Matere milosti od blizu in daleč uljudno vabljeni!

Kapla. Pod cerkvijo je ljubka slovenska vaška gostilna, o kateri se je v zadnjem času raznesla vest, da je gostilničar nemškutar. Ne vem, odkod izvira to govorjenje, saj je to vendar slovenska hiša, iz katere večkrat prihajajo slovenski glasovi vesele družbe. Mislim, da izvira to odtod, da nobeden Slovenec, naj si bo domačin ali tujec, ne bi zahajal tja in pil priljubljeni kozarček vina, ampak bi tekel drugam! Ime gostilne je sicer nemško (Rihter), a nato se ne sme nikakor ozirati. Marsikateremu je usojeno, da ima nemško ime in vendar njegova duša je slovenska in ljubi našo domovino. Tako je tudi tukaj. Saj njegova soproga je trdna Slovenka od Sv. Ožbalta, kjer je vedno pela slo-

venske narodne pesmi, zalivajoč rdeči nagelj in zeleni rožmarin, ki krasijo okna slovenskih hiš. Mislim, da je vsakemu povedano jasno. Kdor trdi nasprotno, je na napačni poti in naj pojde na Kaplo, da se prepriča.

Jarenina. Pri nas je umrl dne 5. t. m. po dolgi in mučni bolezni Mihael Flakus v Polički vasi. Bil je zvest Marijin častilec, vnet pristaša naše stranke in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Počivaj v miru!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Tukaj se je poročil velik slovenski demokrat, član Sokola in Orjuna, g. Maks Urbanc. Svoje številne prijatelje in znanke je razveselil z sledečim nazvanom: Josefine Novak — Max Urbantz — Holzhändler, zeigen höfl. Ihre am 18. Jänner Vormittag um 11 Uhr stattfindende Vermählung an. — Pripombe ni treba, ker si vsak lahko sam ustvari sodbo o tem.

Puščava. Preteklo leto sta bila pri nas na novo izvoljena cerkvena ključarja gg. Andrej Hauptman, posestnik in župan na Cinzatu, in Maks Lamprecht, posestnik in župan v Kume-nu. Čestitamo! Želimo in upamo pa, da se bosta nova gospoda ključarja pobrigala za našo lepo romarsko cerkev.

Slovenjgradec. Minuli petek se je zgodila tukaj velika nesreča. V novi občinski hiši prebiva s svojo družino brzojavni nadzornik Kavs. V petek zvečer so bili otroci sami doma v kuhinji. Najstarejši, ki obiskuje meščansko šolo, je pri mizi delal neko nalogo, poleg njega je sedel mali petletni Cvetko in tiho prepeval pesmico ki jo je slišal od matere. Osemletni Dragomil pa je stikal po stanovanju in našel nabito očetovo puško. V šali jo nameri na malega bratca, starejši še zakliče: »Vrzi proč!« pe že pade strel, ki ma lemu Cvetku popolnoma razbije glavo. Bil je seveda pri priči mrtev. Pač zopet resen opomin, kako treba pred otroci previdno skrivati orožje, da se ne pripeti kaka nesreča! — Nevarno je zbolel na pljučnici tukajšnji odvetnik g. dr. Ferdo Pirnat.

Sv. Primož na Pohorju. Dne 9. t. m. sta bila poročena na Brezjah naš vrli g. šolski vođa Franc Petrač in gđc. Franjica Arnejc. Poročal ju je nevestin brat g. dr. Janko Arnejc. Iskrene čestitke! — Lani se je rodilo v lukajšnji župniji, ki šteje samo 420 duš, 21 otrok. Leta 1926 pa 18 in leta 1925 20 otrok. Je torej še zdrav naš rod! Umrlu jih je lanske leto 13. Med temi smo pokopali meseca novembra 76letno Terezijo Gracej, taščo našega organista in občinskega tajnika g. Jos. Postružnika. Bila je nad vse pridna delavka in takorekoč do zadnjega rada pomagala tudi pri cerkveniški službi. Vse jo je rado imelo. — Na Štefanovo pa smo položili k večnemu počitku tudi 76letno Marijo Ferk, mater našega zvestega somišljenika in vuzeniškega občinskega odbornika Ivana Ferk, p. d. Pristovnika. Ta je bila slepa skozi dolgo vrsto let. Vsem novorojencem čvrsto in zdravo življenje, rajnim pa svetila večna luč!

Špitalič pri Konjicah. Hudo zimo smo pač imeli. Ni čudno, da je pri nas zmrznilo precej »Domovin!« Vzela jih je zima, mraz... — Zadnjo nedeljo, dne 15. t. m., je imelo Katoliško izobraževalno društvo svoj redni občni zbor. Odbor je ostal nespremenjen. Če bo mogoče, priredi velezanimivo igro »Domen«. — Na Svečnico letos pa ima občni zbor tuk. živinorejski odsek. Ob tej priliki se vrši poučno predavanje. Predavajo: g. inž. Zidanšek ter g. referent Zupanič iz Maribora, in g. potovalni učitelj Goričan iz Vojnika. Tudi g. srezki glavar iz Konjic nas poseti. Imenovani odsek ima lepe uspehe. Ko drugi prodajajo živino po 5 Din, prodajamo jo mi po 10 Din 1 kg žive teže! — Poročil se je naš župan g. Berce z vrlo mladenko gđc. L. Klinc iz Žič. Čestitamo!

Leskovec. Dne 28. t. m. obhajata zlata poroko zakonska Vid in Marija Kokolj iz Belavšaka 14. Kljub visoki starosti, 30. majnika bo izpolnil 79. leto, je oče Videk še skr-

ben gospodar in že nad 20 let zvest ključar pri podružnici sv. Avgušтина. Sosedje, znanci in prijatelji, otroci in vnuki mu želimo k 50letnici vse najboljše! Bog ga živi!

Malevina pri Sv. Tomažu. Na praznik Sv. Treh kraljev nas je pretresla žalostna novica, ko je po dolgi in mučni bolezni umrla Ana Hojnik, rojena Gregorec, v starosti 30 let. Rajnica je v svoji 19mesečni bolezni prešla težke operacije v mariborski bolnici in v Ormožu. V svoji bolezni je bila večkrat obiskana od našega mnogozasluznega č. g. kaplana in previdena s sv. zakramenti. Kako je bila priljubljena med znanci in sosedi, je pokazal njen veličasten pogreb, ki se je vršil v nedeljo, dne 8. t. m. popoldne. Vsa čast in hvala našemu tomaževskemu pevske-mu zboru, ki ji je zapel prekrasno pesem v slovo, na željo njene tete, č. s. sestre Venceslave v Mariboru. Pokojnica je bila vzor prave krščanske žene in hčere. Časten je spomin!

Polenšak pri Ptuj. Preteklo leto je bilo tudi pri nas na Polenšaku izvanredno rodovitno leto. Rojstev smo imeli 47, fantkov 19, deklic pa 28, mrličev smo imeli 22, poročenih je bilo 7 parov. Razvidno je iz tega, da ako bo vsako leto zanaprej enako, da se bo rodilo vedno več deklic kot fantkov, bodo še s tem bolj kot lansko leto naša dekleta po veselem pustu si zapele ono žalostno »Prišla pepelnica, jaz ostala pa sem samica!«. Tudi z gostijami, kakor je dosedaj videti, ne bo nič, je vse nekako v trdem zimskem spanju. Mogoče je tudi, da na ženine ali pa na neveste vpliva letošnja obilna mrzla zima ter precej nakopičenega snega. Kaj ne, da za naše kandidatkinje zakonskega jarma ni to kaj veseli glas, ako ni snubcev in ne ženinov, tudi ni luštne in vesele gostije.

Sv. Andraž v Slov. gor. Od sedmine v smrt. Tukajšnja posestnica Ivana Ljubec se je vračala od sedmine pri sosedovih proti domu. Med potom je najbrž ponesrečila pri brvi čez potok, našli so jo namreč še isti večer že mrtvo. Zares, ne veste ne dneva ne ure. — Število naročnikov »Slovenskega Gospodarja« se je znatno pomnožilo. Tako je prav! Naj le najde pot v vsako pošteno hišo, tembolj, ker je zlasti sedaj v prenovljeni obliki in vse bini vsestransko hvalevreden!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Pri nas smo spremili k zadnjemu počitku posestnika in živinskega trgovca g. Lovra Slana iz Sejanec. Njegov lep pogreb je pokazal, kako je bil priljubljen in spoštovan. — Pokopali smo še tudi posestnika g. Jakoba Gašparič iz Sejanec. Legel je v posteljo zdrav, zjutraj pa ga je našel njegov edini sin Joško mrtvega. Naj v miru počiva dragi Jakob! — Za njima pa je po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, zapustila to solzno dolino Ana Hojnik, prej Gregorec. Njo najbolj obžalujemo, ker je še bila komaj stara 30 let in je v svoji bolezni veliko prestala.

Nazarje. Društveni oder priredi v nedeljo, dne 22. t. m., ob treh popoldne v Društvenem domu Molierovo komedijo v petih dejanjih: »Skopuh«. Prijatelji zabave uljudno vabljeni!

Grajska vas. Potok Bolska, katerega struga je ravno v naši občini najbolj vijugasta, je posebno v zadnjih letih metal neusmiljeno vedno večje množine vode po naših sicer rodovitnih njivah in travnikih in povzročal po šestnikom neprecenljivo škodo. Po vednih uimih ogroženo in obupano ljudstvo je sklenilo uporabiti vse moči, da se ta nesreča odstrani ali vsaj omili. Zato se je ustanovila v letu 1926 v naši občini »Vodna zadruga« v svrhu delne regulacije Bolske. Pohvalno pa moramo omeniti okrajno glavarstvo Celje, ki nam je radevolje s potrebnimi nasveti in načrti pomagalo. Posebno veliko si je prizadeval g. dr. Brunčko. Brez vsake podpore smo z regulacijo pričeli v jeseni leta 1926 in delo z največjo pridnostjo, izvzemši zavarovanje bregov, po večini končali. Vse to seve-

da z velikimi stroški. Za podporo smo se dolgo časa brezuspešno potegovali. Vse naše upanje smo slavili le še na novo sklicano oblastno skupščino v Mariboru in res nam je taista pretečeni teden naklonila za naše razmere izdatno podporo v znesku 25 tisoč Din. Vodna zadruga v Grajski vasi si šteje v dolžnost, da se oblastni skupščini v Mariboru v imenu prizadetih posestnikov za nakazano podporo javno zahvali. Posebno zahvalo pa izrekamo našemu oblastnemu poslancu g. Mešiču iz Polzele, ki si je na licu mesta naše težko delo ogledal in nam to podpora izposloval.

Sv. Rupert nad Laškim. Hudo nas je stiskala zima, pa smo se le precej gibali; v letu 1927 je bilo tukaj 65 rojencev, 30 mrličev in 7 parov se je vpreglo v zakonski jarem. Pa tudi v novem letu kažemo precej živahnosti: pijemo, če imamo denarce, tepemo se, najrajši ob praznikih, pa ne za šalo, ampak za resnico! Tako-le: Trije korajžni fantje iz Trobendola so prišli na Štefanovo že zjutraj do cerkve, a imeli so svojo službo v gostilni, samo da 4 ali 5 ur. Mokro-navdušeni so napadli mirnega fanta-ženina Antona Zeme, ki se je vračal od pozne službe domov, ga naskočili s karbidovkami in bi ga bili gotovo ubili, ako bi ga ne bil rešil fant Jože Trupič. Sodnija v Laškem je fante: Ferda Razboršek, Jožefa Bezgovšek in Janeza Gračner poklicala na odgovor. Nazaj grede od sodnije je Gračner Trupija zabodel z nožem v hrbet in pljuča. Težko ranjenega so odpeljali v bolnico v Celje. Nek mož je rekel: Zakaj točijo krčmarji najraje med službo božjo? Ali bi ne bilo prav, da bi krčmarji, ki živijo od pijancev, tudi za pijance plačevali škodo, ki jo pijani norci napravljajo? Ali bi ne bilo prav dobro, tako-le postopati s pretepači: Župan bi naj imel z dvema svetovalcema sodno pravico čez občinske pretepače; ti bi po kratkem procesu za svoje junaštvo dobili nagrado tako, da bi v nedeljo v glavni službi božji najprej javno slišali svojo obsodbo, nato bi jih občinski sluga z jermeni privezal na klop in odštel s korobačem vsakemu po zasluženju 25 ali več! Gotovo bi se vsak tak grešnik takoj in za vselej poboljšal!

Laško. Ko greš ob četrtkih, petkih in v torkih na sodišče, vidiš tam vse polno ljudi, ki se neprestano pravdajo tako, da 4 gospodje sodniki kmalu ne bodo zadostovali več. Vidiš večkrat ene in iste stranke, seveda največ tiste, ki se jim gabi delo doma. Take ljudi bodo morale občine v bodoče skrbno nadzirati poprej, kot se jim vse proda. Prav lep vzgled je velikansko Resnikovo premoženje v Marija Gradcu in se takim ljudem vzame pravočasno vsako svobodo. Svobodo se bo pa moralo vzeti tudi neznosnim pijancem, ki ljudi, ki celi teden delajo največkrat za druge, pa ob nedeljah nimajo božjega miru pred temi. Vaš poročevalec celo noč ni spal in še zjutraj ob pol treh je šel mimo njegovega stanovanja človek, ki je v pijanem stanju preklinjal svojo občino in razgrajal. Vaš poročevalec prav dobro pozna naš okraj in je ugotovil, da dve tretjini prodanih posestev na dražbi niso zakrivila žene, ampak njih možje, ki so samo pohajkovali, popivali, barantali seveda s tujim denarjem in tako spravili sebe, ženo in ubogo družino pred občinska vrata. Uboga žena, ki ima pijanca za moža! Ta je mnogo slabša od sužnje! Vaš poročevalec je bil dve leti med Turki, toda boljše je njihovim bulam, kot pa naših pijancev ženam. Ako se posamezni pijanci ne bodo poboljšali v tem oziru v enem mesecu, se bodo v eni številki pred Veliko nočjo po imenih navedli, da jih bo potem ložje nadzorovati potom občine in orožništva. Ako piješ, pij sam, da se vsaj treznim ljudem ne bo treba izogibati! Pijanci! Vaše početje boste še bridko obžalovali, pa bo že prepozno!

Sv. Miklavž na Polju. Naša župnija je nekako oživela in se raduje, ker je dobila obče priljubljenega župnika in se ponaša tudi z

voditeljem šole, ki je krščanski vzgojitelj mladine in delaven izven šole v kulturnem ter organizatoričnem oziru. Upamo, da bode pod novim dušnim pastirjem in dobrim učiteljem tudi občinska politika krenila na pravo pot po programu povsod po Sloveniji vodilne SLS. — Prihodnji mesec bosta obhajala v naši župniji v krogu svojih dobrih otrok in sorodnikov redko slavnost zlate poroke zakonska Valenčak, p. d. Cvetkova v Brezovcu. Slavljencema čestitamo k jubileju vsi farani, ker je bila in bo Cvetkova hiša vzgled prave ljubezni, izpolnjevanja verskih dolžnosti in naprednega gospodarstva. Bog daj dočakati zlatoporočecema še biserni jubilej!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Smo že poročali, da imamo župana in so radi njega in lepega napredka naše stranke najbolj jezni samostojni demokratje s svojim voditeljem. Pa povemo vsem našim nasprotnikom, da se bomo začeli letošnjo spomlad politično in kulturno tako gibati, da bomo iztrebili SDSarje iz naše fare po vzgledu Slovenskih gor. Zimski čas bomo porabili mi mlajši agitatorji zato, da bomo razširili po naši občini župniji »Slovenskega Gospodarja« in »Naš dom«. Tudi Obsotelska dolina se mora zginiti glede uspešne agitacije za povzdigo naročnikov krščansko kmetskega časopisja.

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Na zagrebški borzi se je zadnje dni dobilo v valutah 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 18. t. m. pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 799.75 do 802.75.
100 nemških mark za 1351.70 do 1354.70.
100 madžarskih pengov za 994.60 do 995.60.
100 italijanskih lir za 300 do 302.
1 ameriški dolar za 56.666 do 56.866.
100 francoskih frankov za 223 do 225.
100 čehoslovaških kron za 168.08 do 168.88.

SEJMI:

Dne 23. januarja v St. Ilju nad Mozirjem. — Dne 25. januarja: v Gomilnici, Artičah, Slov. Gradcu, v Studencih in Studenicah pri Poljčanah.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. t. m. je bilo pripeljanih 78 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7–9 tednov stari komad 200–250 Din, 3 do 4 mesece stari 350 do 450 Din, 5 do 7 mesecev 480 do 500 Din, 8 do 10 mesecev 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Koza komad 100 Din.

Mariborski trg dne 14. januarja 1928. — Slaninarjev je bilo izredno veliko število in sicer 98. Radi pretesnega trga na Vojašniškem trgu so se razširili tudi po Vodnikovem trgu in so prodajali meso in slanino po nižji ceni kakor poprej in sicer po 17 do 20 Din 1 kg. Domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. Trg je bil tudi drugače dobro založen in obiskan. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile še vedno visoke in sicer piščancem 20 do 35 Din, kokošem racam in gosim 35 do 70 Din, puranom 50 do 100 Din komad. Domačim zajcem 5 do 25 Din komad. — Krompirja je bilo 5 vozov, prodajal se je po 6 do 7 Din mernik, oziroma po 0.75 do 1.75 Din 1 kg, solata glavната in endivija 1 do 3 Din, karfiol 3 do 15 Din, ohrovt 50 p do 1 Din, ko-

lerabe 1 do 150 Din, zeljate glave 1 do 3 D komad, čebula 150 do 3 Din, česen 10 do 12 Din, hren 8 do 10 Din, kislo zelje 4 Din, kislja repa 2 Din kg; surovo maslo 40 do 44 Din, kuhano 45 do 46 Din, čajno 50 do 60 D, mleko 3 Din, smetana 12 do 14 Din, bučno olje 18 do 20 Din, oljčno olje 20 do 26 Din 1 liter; jajca 150 do 2 Din komad. Sadje: jabolka 6 do 10 Din, hruške 8 do 12 Din, posušene slive 9 do 12 Din, datelji 24 do 30 Din 1 kg, pomaranče 1.75 do 2.50 Din, limone 75 p do 1.50 Din komad. Cvetlice 0.25 do 7 Din, z lonci vred 15 do 50 Din komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 1 do 100 Din, brezove metle po 2.25 do 5 Din komad, koruzna slama po 25 do 30 Din vreča. — Seno in slama: V sredo je bilo 9 vozov sena in 1 voz slame, v soboto pa 19 vozov sena in 3 vozove slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 90 Din, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg

Gospodarska obvestila.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Mozirju priredil dne 29. t. m. p. učno predavanje o sadjarstvu v gostilni g. Strmškega po rani službi božji. Predaval bo g. Levstik iz Celja. Ob enem se vrši občni zbor podružnice. Sadjarji, ki se zanimajo za to panogo kmetijstva, ki je ena glavnih v naši dolini, udeležite se tega predavanja v velikem številu in povabite tudi svoje znanke! — Odbor.

Občni zbor Vinarskega društva Maribor se vrši dne 26. t. m. ob pol 11. uri dopoldne na Srednji vinarski in sadjarski šoli z običajnim dnevnim redom. Polovična vožnja je dovoljena. Celi vozniki listek z mokrim žigom odhodne postaje ne oddajate v Mariboru, ker vam služi za povratek na podlagi legitimacije Vinarskega društva.

Vinska razstava v Ptuj.

V nedeljo, dne 15. t. m., se je vršila slovesna otvoritev. Predsednik Brenčič je pozdravil velikega župana g. dr. Schaubacha. Pozdravil je nadalje zastopnika mariborskega oblasnega odbora Zupaniča, narodnega poslanca Vesenjaka, nemškega generalnega konzula F. Seilerja iz Zagreba, mestnega župana iz Graza Fr. Muchitscha, zastopnike graškega deželnega odbora, graške gostilničarske zveze, zastopnika Kmetijske družbe za Slovenijo Sancina, zastopnika tujsko-prometne zveze dr. Senjora, zastopnika vinogradniškega društva kmetijskega referenta Zidanška in slovenske gostilničarske zadruga in številno občinstvo. Veliki župan dr. Schaubach je v svojem odzdravu povdarjal, da je treba pri nas posebno še podpirati organizacijo odprodaje naših dobrih vin, kar še ni na zaželjeni višini in čimbolj strniti vrste vinogradnikov tudi v tem oziru. Narodni

poslanec Vesenjaki je povdaril, kako zelo je potrebna koncentrirana odprodaja naših vin, kar bo slovenski vinogradnik le zmogel potom trdnega in mogočnega združništva in je navedel zgled iz drugih pokrajin doma in na tujem. Oblastni odbornik Zupanič je zagotovil vso podporo in sodelovanje mariborske oblasne skupščine.

Vinske razstave so začele prirejati razne vinarske zadruga že pred leti, da so na ta način vzbudile zanimanje za naše dobro štajersko blago. V Ptuj ni priredila razstave kaka zadruga, ampak zato posebej izbran prireditveni odbor. Na ti razstavi so do dve tretjine razstavili sledeči gospodje: Osterberger, Bouvier, Štajerska hranilnica iz Gradca, Pügel-Rosmann, Brodar, Fürst in sinovi, Pfrimer itd. itd. Od 333 vrst vina jih je bilo iz ptujskega okraja 163 vrst. Drugi okraji so bili manje zastopani. Cena vinu je bila od 8.50 do 15 Din, izjemna cena za redka in stara vina celo do 20 Din za liter. Prednost so imela tudi tu kot jo imajo povsod sortirana vina.

Žal le, da ni bilo polovične vožnje, kot je bilo obljubljeno in pa da se ni objavljalo, koliko vina se je dejansko odprodalo.

Vinogradniki, ki so se tega sejma udeležili, pa so lahko spoznali, da je rešitev vinogradniške krize v organizirani odprodaji potom združništva.

Knjige za gospodarja.

Bele, Sadjarstvo (s slikami), 12 Din.
— Trina uš in trtoreja, 6 Din.
Bleiweis, Kako pomagati živini ob porodu, 24 Din.
Dular, Domači živinozdravnik, 33 Din, vez. 44 Din.

Dular, Zivinoreja, 11 Din.
Humeck, Praktični sadjar (s slikami) 80 Din.
Janša, Nauk o čebelarstvu, 24 Din.
Rohrmann, Kmetijsko gospodarstvo, vez. D 28.50, — Poljedelstvo, 29 Din.
Skalicky, Kletarstvo (s slikami), 60 Din.
Turk, Travništvo, 17 Din.
Zmavec, Vinarstvo, 66 Din.

Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ali Koroška cesta 5.

Knjige za gospodinjo.

Humeck, Domači vrt, 48 Din, vez. 60 Din.
— Sadje v gospodinjstvu, 24 Din.
Kalinšek, Slovenska kuharica, elegantna, velika izdaja 160 Din.
Majdič, Nasveti za hišo in dom, 20 Din, vez. 48 Din.
Purgaj, Gospodinjstvo, 40 Din.
Remec, Varčna kuharica, 36 Din.
Slivnik, Uvod v perutninarstvo, 40 Din, vez. 56 Din.
Turk, Spretna kuharica, 30 Din.

Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ali Koroška cesta 5.

Ženini! Neveste! Priporočamo Vam, da si pred nakupom bale na vsak način pogledate v staroznani trgovini Franca Sršen v Ljutomeru bogato zalogo najrazličnejšega oblačilnega blaga. Posebno v štofih za moške in ženske obleke, raznem platnu za perilo, svilenem blagu in robcih je izbira izredno velika, cene pa tako nizke, da boste prijetno iznenadeni. — Prepričani smo, da boste po prvem poskusu stopili tudi Vi v velik krog stalnih odjemalcev te zznane tvrdke. 89

Denar

naložite najboljše in najvarnejše pri

Posojilnici v Gornji Radgoni

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Obreduje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

7-8%

5

Fran Strupi, Celje

Vam priporočam svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

Čevljarški »Singer« stroj (Hohmlaschine) se po ceni proda. Maribor, Pobreška cesta 9, Škof. 94

Kupim staro zlato, srebro, srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah: C. Ackermann, urar v Ptuj, Glavni trg. 19

150 mc sladkega sena proda Franc Jauk, Poličkavas, Jarenina. 90

Rip. Portalis in Göthe 9: 12.000 cepljenega trsa na veliki rizling, pošip, muškati silvanec, zahtnina, prva vrsta, se dobi pri F. Seršen, trsnicar v Veržeju pri Ljutomeru, in 300 kg ajdovega meda, cena po dogovoru. 79

Orehov les zdrav od 30 cm naprej debel od 2 m naprej dolg, kupi po zelo visoki ceni franko vagon nakladalne postaje: Rudolf Der gan, trgovec, Laško. 78

CENIK

za leto
1928

Vzorec se ne razpošilja!

Belo platno	Din	8	9	10	12
Gradl za spodnje hlače	12	14	16	20	
Platno za rjuhe 150 cm	22	26	28	32	
Platno za kapuc 180 cm	28	32	40	45	
Damast za posteljnino	28	32	46	50	
Namizni prti (komad)	40	48	50	60	
Gradl za madrace	30	36	44	52	
Cefirji in oksforti	10	12	14	20	
Tiskovine (druki)	10	12	15	16	
Deain etamin	10	12	14	16	
Volneni delain	18	28	38	48	
Sevijot v vseh barvah	35	45	60	68	
Volneni poplin	45	50	58	60	
Modno blago za ženske	20	24	28	35	
Blago za plašče, kostume	80	95	110	120	
Razne svile za obleke	36	45	60	68	
Creppe de Chin		68	98	120	
Težka taft svila			88	120	
Surova svila	26	28	32	40	
Svilene rute	40	50	120	145	
Naglavne rute	5	10	12	18	
Jugoslovansko sukno	24	36	50	72	
Češki kamgarni	65	120	140	160	
Angleško sukno	200	220	280	300	
Modne hlače	100	130	180	230	
Lüster za suknje	40	60	98	160	
Štruks	60	70	95	170	
Boržun in fustian	30	36	40	60	
Hlačevina	12	28	36	48	
Tirolski loden				120	

Vzorec se ne razpošilja!

zavese, preproge, posteljna pregrinjala, koce, odeje, konjske plahte, voščeno platno, slamnjake, srajce, nogavice, dežnike in drugo dobiste dobro in najcenejše samo pri 14

I. TRPIN, manufakturna trgovina
Maribor, Glavni trg 17. 14

NOVI HOTEL v Mariboru

Prevzela sva hotel „MARIBORSKI DVOR“ pri državnem dravskem mostu. Hotel „Mariborski dvor“ ima 20 moderno urejenih sob. Solčna lega. Več kopalnic v hotelu. Autogaraže. Klubove sobe. Najlepši restavracijski prostori. Prvovrstna vina in izborna kuhinja. Vsak četrtek domači praznik. Godba. Autobus postaja. Auto pri vsakem vlaku. Zbirališče potnikov. 83

Telef 302. Priporočata se Andrej in Mara Oset.

Artur Sills:

Smrtna past.

Ameriški roman,

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Govers ga je peljal k mizi, kjer je pustil prijatelja. — Dovolita, da vaju predstavim drugega drugega: G. Raoul Las Casas . . . g. Dübello!

— Zdi se mi, da sva se že srečala enkrat — je pripomnil Argentinec.

— Da, pred dvema letoma sem bil pri vas in sem kupil par glav goveje živine.

— Res je. Upam, da ste bili zadovoljni.

— Z g. Las Casasom sva bila skupaj v Etonu v šoli — se je vmešal Govers. — Saj veš, da mi je preskrbel oče angleško vzgojo. Temu je že precej časa.

— Dvanajst let — je dodal drugi v neoporečeni angleščini. — Oprostita za par trenutkov. Steward me gotovo hoče nekaj vprašati z ozirom na prtljago.

— Izvrsten fant — je rekel Govers, ko je drugi odšel. Spominjam se, da je bilo ob prihodu v Eton čuden paglavec. Angleščino je lomil. Seveda smo mu zelo nagajali, a imenitno se je držal. In kak temperament!

— Tako — je mrmral Dübello. — Toda se razume, da je le samo »nigger«, ravnotako ko drugi.

BLAGO

Za ženine in neveste, vileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-84 nižjih cenah pri

I. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Poročnice prstale

najcenejše pri

A. STOJEC

ure, zlatnina

in srebrnina

Maribor, Jurčičeva ul. 8

Popravila ur ceno in

z jamstvom! Pišite

nam in mi Vas obišče-

mo na dom z izbranim

blagom. 88

Naznanjam da sem otvoril
ODVETNIŠKO PISARNO
dne 17. januarja 1928.

Dr. HINKO SCHREINER

» SLOVENJGRADCU, Glavni trg

Priporočam svoje lastne izdelke kakor kotlje za žganje in za vodo ter perilo, posodo za kuhanje, cevi vseh vrst za tovarne, različne aparate. Izvršujem tudi točno in solidno vsa v mojo stroko spadajoča dela po brezkonkurenčni ceni. 86

K O Ž E

OD DIVJAČINE

zajčje, lisičje, kunine, dihurjeve itd. kakor tudi vse vrste surovih kož kupuje po najvišjih dnevnih cenah

MAKSO TANDLER

Zagreb, Boškovičeva ul. 40

Brz.: Taurija Zagreb Telef. 13-89

1553

3

— Las Casas? Prijatelj . . . saj je obiskoval angleško šolo! — Govers se je kazal užaljenega.

Dübello se je smejal. To je pravi Govers: ker je Las Casas obiskoval angleško šolo, je brez vsega nadaljnjega gentleman, dasi se mu pretaka po žilah najmanj petindvajset odstotkov indijske krvi.

— Betka je tu! Vsedi se k meni! Ravno sedaj sem naletel na starega dobrega prijatelja — je dejal Govers nasproti sestri, ki se je prikazala, ko je Las Casas zopet prisedel. — Sestra . . . g. Raoul Las Casas — ju je predstavil.

Las Casas se je smehljal in je pokazal vrsto zelo lepih zob. Vsedel se je poleg Betke in brat mu je ponudil kozarec vina. Casas je sprejel kozarec, a ni dovolil, da bi Govers plačal.

— Na radost svidenja — je dvignil kozarec — in na prijetno vožnjo!

Dübello je pil, znotraj pa je bil nezadovoljen. Ako bi bil sam z Goversem, ne bi imel nič proti Argentinecovi družini. Dejstvo, da je dama z njima, pa je spremenilo položaj. Razen tega je opazil, da je v Las Casasovih očeh vzplamtela nevarna iskra, ko je bil Betki predstavljen.

Upal je, da se Goverseva sestra ne bo zanimala za tega človeka. Drugače bi bilo pričakovati neprijetne za-

Ali imate kaj gospodarskih knjig doma? Danes je v gospodarskem delu seznam knjig ki jih potrebujete

Gospodarij!

MALA OZNANILA

Preklie! Izjavljam, da so moji izrazi zoper razžalje nje časti proti Jakob Volčanšek neresnični. — M. Feršič. 80

Tisti, ki je odpeljal iz mesta mladega črnega psa, naj ga takoj pripelje na zaj, drugače se ga takoj naznani! 74

Prodaj težke žrmlje, ki se lahko rabijo na veter in na gepelj, z železnimi kolesi, dobro ohranjen. Na ogled so v Hodošah št. 25 pri Ptuj. 77

Krojač Mihael Herček se prosi, da se zgleda na Remšniku prav kmalu. 85

Mizarsko orodje in okove za pohišstvo in stavbe, emajlirano posodo in drugo železnino kupite dobro in po nizki ceni pri Josipu Jagodič, Celje, Glavni trg. V vsakem petem paketu po pol kg zdravstvene sladne kave Viktor Jarc, ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Trg. pomočnik želi službe v mestu ali na deželi. Naslov v upravi lista. 73

Mlinarji, pozor! Ceno se proda kompletna transmisija, večinoma nova, pripravnost za 4 pare kamnov, in drugo natančno po dogovoru. Kupec, mlin, Sv. Pavel pri Preboldu. Tudi je tam bencin-motor za 6 konjskih sil z vso opravo za prodati. 76

Trgovskega učenca sprejme trgovina železnine ter špecerije Josip Jagodič v Celju. Fant mora biti krepk, zdrav, naj ima nekaj razredov srednje šole in naj zna nemško. Hrana in stanovanje v hiši. 49

Zdravo dekle, staro od 14 let naprej, ubogih ali brez staršev se sprejme na posestvo na deželi za domača dela. Naslov v upravi lista. 68

Sprejme se spretnega žaggarja, ki se razume tudi na polnojarjenik, samski ima prednost. Istotam se sprejme tudi hlapec za k živini in deloma tudi za poljska dela z dobrimi izpričevali, ker se reflektira za stalno moč. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista. 81

Učenca za pekarno, krepkega in zdravega, sprejme: V. Pajek, Središče ob Dravi. 71

Majer ali švajcar s 4 do 5 delavskimi močmi išče takoj službo. Naslov v upravi lista. 91

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stano vanju in perilu F. Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kolizejska ul. 18, 79

Iščem mali kmetijski mlin z malim posestvom, oziroma odkupim od starih ljudi min, tako da bi dal do smrti vžitek in poplačam dolg, narejen na mlin in posestvo. Naslov v upravi lista. 92

Prodaj vsled družinskih razmer lepo posestvo z mlinom in dvema viničarijama, skupaj 48 oralov, v najlepši legi. Naslov: Alojzija Rajšp, Drvanja št. 20, pošta Sv. Benedikt v Slov. gor. 69

Radi selitve se proda hiša z vrtom s prostim stanovanjem. Pobrežje pri Mariboru, Cesta na Brezje 8. 95

Prodaj posestvo, 4 orale zemlje, veliki sadonosnik, 10 minut od Slov. Bistrice. Naslov v gostilni Zoržini v Slov. Bistrici. 93

Vinogradiško posestvo, velik sadonosnik, njive, travniki za 10 glav živine, 3 hiše, blizu farne cerkve mariborske okolice na prodaj. Naslov v upravi

Prodaj hišo z trgovskim lokalom, z gostilniškimi prostori, mali vinograd ter nekaj zemlje v lepem kraju na deželi. Naslov v upravi lista pod »tik farne cerkve«. 51

Lepo posestvo, 21 oralov zemlje, se takoj proda za 50.000 Din. Denarja se samo poovica rabi. Posestvo je 2 km od Loč. Vpraša se pri Petru Fleck, Loče pri Poljčanah. 54

Oglas v "Slovenskem Gospodarju" ina največji uspeh!

Uprava specialne kmetijske šole v št. Juriju ob južni žel. išče primerne kravarja za govedo, ki bi znal tudi molziti. Sprejeti je mogoče vsled pomanjkanja stanovanja samo neoženjenega.

Poravnajte naročnino za „Slov. Gospodarja“!

Dohodek ki ga prezremo.

To je dohodek, ki se nam zdi nezaten, ki pa je v resnici zelo visok in ki je prav lahko in z majhnim trudom dosegljiv. Mislim tu na dohodek vsled boljše čistosti živine ter vsled zatiranja raznih zajedalcev.

Redki, zelo redki so kmetovalci, ki se zavedajo, kako ugodno vpliva redno snaženje in uničevanje razne mrčesi na žival. Mnogi vedo sicer, da je dobro čistiti živino, vendar se mnogim živinorejcem ne zdi vredno, posvečati tozadnemu delu potrebno pažnjo. So pa celo ljudje, ki so mnenja, da se goveda počuti bolje, ako je n. pr. v zimski dobi pokrita z debelo naklado blata in tudi gospodinje še najdemo, ki mislijo, da spadajo uši k rednemu razvoju svinj.

Poizkusi, praktični in znanstveni, pa so neizpodbitno dokazali, da je vsaka nesnaga živalim v kvar in da povzroča razna mrčes zelo veliko škodo. Raditega pravi že star pregovor: »Strežba in snaga, pol krme odvaga.« Žival, ki jo redno čistimo, mnogo bolje in hitreje prebavlja, boljše žre in nam da vsled tega tudi več koristi. Redno čiščenje, odstranitev blata in prahu ima izredno poživljajoč vpliv na delovanje kože, krvnega obtoka in s tem tudi na vse organe.

Poizkusnim potom se je n. pr. dognalo, da je pri kravah, katera niso čistili deset dni, padla mlečnost za 6 do 10%. Ako povprečno mlečnost krave nastavimo z 2000 l mleka na leto in ako vpoštevamo, da se mlečnost vsled zanemarjenja čiščenja zmanjša povprečno le za 8%, znaša pri ceni mleka 2 Din za 1 liter tozadavna povprečna izguba samo pri eni živali le 320 Din. To je svota, ki nam da misliti in ki bi jo sicer lahko z majhnim trudom in z rednim snaženjem zaznamovali kot večji letni dohodek.

Se očitnejša pa je korist čiščenja svinj in zatiranje njih uši, ki sesajo živalim kri in jih zadržujejo v rasti in debeljenju. Korist zatiranja uši je natančno in številčno doka-

Javna zahvala,

katere tem potom izrekam jugoslovanski zavarovalni banki »SLAVIA« v Ljubljani za nadvse kulantno izplačano odškodnino za požarno škodo, ki sem jo utrpel dne 6. nov.embra 1927, ter jo vsakomur priporočam.

Mislinje, 11. januarja 1928.

KONRAD IRŠIČ
v leposestnik.

89

pletljaje, ker je dobro vedel, da so dolga potovanja na tropičnih vodah ravnotako nevarna, kakor lepa.

Opozoriti Goversa, da je položaj vznemirljiv, razložiti mu, da Amerikancu ni mogoče zaupati, bi bilo popolnoma brezuspešno, ker po Goversevemu mnenju ni mogoče sumničiti človeka, ki je v šoli prestal preizkušnjo prijateljstva. Dübello je ravno slišal, ko je Betkin brat ponudil Amerikancu, da bi jedel pri isti mizi ko oni, kar je ta takoj sprejel.

Betka se je hitro vživela v novi položaj. Česar se je Dübello bal, se je zgodilo, med Betko in Las Casasem se je kmalu razvilo tovarištvo.

— Veš — mu je ob priliki rekla, ko sta sama sedela na zgornjem krovu — smili se mi skoraj.

— Zakaj neki? Saj je zdrav in si lahko kupi vse, kar se na svetu dobi za denar.

— Nekako potrj je. Mislim, da se ne more otresti tega, da ga mi Evropejci ne prištevamo popolnoma med belokožce. Včasih tako govori, da takorekoč čutim, ko da se zelo sramuje svojega argentinskega pokolenja.

Dübello se je glasno smejal:

— Veruj mi, da se temeljito motiš! Argentinec je ravno tako ponosen na svoj narod, kakor katerikoli drugo ljudstvo. Sploh pa, kaj te je privedlo do tega mnenja.

— Ne vem . . . — Betka je zelo pozorno gledala

konec čevlja. — Ko me je prvič prosil za ples, se mi je zdelo, da je napol pričakoval negativen odgovor.

— Res je, v Buenos Airesu Evropejec in domačin malo občujeta. Redko obiščeta drug drugega in evropska dama bi gotovo ne plesala z Argentincem, ako bi jo prosil!

— Zakaj ne? Doma pa bi se nasprotno ne obotavljale, marveč bi rade ugodile; ker Argentinec čudovito pleše.

— Tako je; doma bi dama plesala tudi z zamorcem, česar bi v Afriki gotovo ne storila.

— S tem hočeš reči, da se plemensko in barvno vprašanje začne šele v domovini barvancev.

— V gotovem oziru je temu tako. Na vsak način pa je res, da se tam ne sme storiti, kar je v Evropi dovoljeno.

Betka je z ostrim glasom odgovorila:

— Vendar je smešno, kako ste vi močje nedosledni. Petdesetkrat sem to slišala, ko si Gregorju na vse pretege dopovedoval, da v Južni Ameriki ni niti plemenskega, niti barvnega vprašanja.

— Plemensko in barvno vprašanje obstoja povsod in vedno, ko gre za žensko — je odgovoril mirno Dübello.

— Vedi, da žena sama ve najbolje, kako se naj vede v tem vprašanju.

Da boste dodre go-spodinje, je treba, da imate tudi knjige pri rok-h! Preberite njih seznam, ki je danes priložen!

Gospodinje!

zal oskrbnik Wittek. Na podlagi točnega tehtanja in merjenja je pri staležu svinj 7 živali ugotovil, da se je dnevni prirastek na živi teži povprečno pri vsaki živali po izvršenem uničenju uši zvišal za 0,28 kg. Parkratno mazanje z zmesjo masti, olja in žveplenega cvetu je torej zvišalo povprečno živo težo ene živali nad $\frac{1}{4}$ kg na dan. Vrednost povprečnega večjega prirastka v navedenem slučaju pri ceni 12 Din za 1 kg žive teže znaša dnevno 3 Din. To je pri eni živali. Koliko znaša potem to pri vseh živalih v teku enega celega leta?

Iz vsega tega sklepamo, da je čiščenje in snaženje, katero smatramo često za postransko in nepotrebno opravilo velikega pomena za zvišanje koristi živali in s tem tudi za zvišanje dohodkov sploh. Za zvišanje dohodkov ki jih v naši nevednosti mnogokrat omalovajujemo in prezremo.

F. Wernig.

Človek brez sna je vsega usmiljenja vreden. Dnevna nega vseh delov telesa z Fellerjevim milodiščim Elsafluidom povečava odpornost telesa, doprinaša močno spanje, brani zdravje in zaščiti pred prehladom, influenco, gripo, hripavostjo, sluzavostjo in kašljem. Že naši starši in dedje so se radi posluževali z Fellerjevim Elsafluidom v zunanji, kakor tudi v notranji uporabi kot bol ublažujočim domačim sredstvom in kozmetikom. Posebno prija kot mazilo pri revmatičnih boleznih. V lekarnah in tozadevnih trgovinah poiskusna steklenica 6 Din, dvojna 9 Din, specialna steklenica 26 Din, ali po pošti 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici za 62 Din, razpošilja lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Esatrg 341, Hrvatska.

GOSPODINSTVO

Česa pričakuje žena od domovine.

Veliko dandanes govorijo in pišejo o ženi, njenih pravicah in njenih nalogah, ki naj jih vrši v javnem življenju v dobrobit skupnosti in domovine. Pri vsem tem pa se nekako zapostavlja njen glavni in prvi poklic, poklic matere in gospodinje. Premalo se upošteva in razumeva njeno tiho delo, ki ga dan za

dnevom neopaženo vrši v skromni enoličnosti, ki je pa za javnost mnogo globjega pomena kot vse ono, kar more storiti žena v službi javnega življenja. Ta trditev ima na prvi pogled videz pretiravanja, pa je navzlic temu resnična. Narod, pravijo, je tak, kakoršne so njegove matere in žene. To velja v pravem, velja pa tudi v narodnogospodarskem oziru. Bodočnost našega naroda, naše domovine je v rokah mladine. In delo naših žen je vzgojiti in pripraviti to mladino, da se bo zavedala svoje velike odgovornosti, dati domovini močnih, značajnih in plemenitih ljudi, ki ne klonejo in ne bežijo, ampak so pripravljeni tudi na žrtve, kadar zahtevajo tako višji ozir. Naše matere morajo dati domovini ljudi, katerih versko pojmovanje ni samó rahla, lepa lupina brez jedra, ampak ljudi, ki izpovedujejo versko prepričanje s svojim življenjem in to dosledno in povsod, kamor jih postavi v življenju božja previdnost.

Nič manj važna je za narod žena gospodinja v narodnogospodarskem oziru. Dobri dve tretjini narodnega premoženja gre skozi njene roke. To znači velikansko moč, ki jo more porabiti v prid skupnosti, če se zaveda svojih dolžnosti in obveznosti napram domovini. V narodnogospodarskem smislu dela ona gospodinja, ki skrbi, da se v njenem okolišu pomnožijo pridelki, ki služijo za prehrano. Dalje gospodinja, ki uporablja kjer le gre doma pridelano blago (pospešuje n. pr. po krajevnih razmerah pridobivanje lanene in volnene preje). Taka gospodinja daje pri nakupovanju prednost v domovini napravljenim izdelkom in odklanja po možnosti uvoženo inozemsko blago. Slednjič podpira narodno gospodarstvo tudi z varčnim, smotrenim gospodinjstvom.

O vseh teh panogah, ki spadajo v gospodinski delokrog, bomo govorili na tem mestu v »Slovenskem Gospodarju«. Dobro bi pa bilo, če bi javile gospodinjke svoje mnenje in svoje želje glede snovi, ki naj bi se tu obravnavala. Tozadevne dopise sprejema naše uredništvo.

O štedilniku in kurjavi.

Štedilne peči ali štedilniki se vedno bolj uveljavljajo v naših kuhinjah. In prav je tako. Dobro napravljen štedilnik prihrani gospodinjki trud, čas in kurivo. Slednje pa le tedaj, če je pravilno napravljen. Večkrat naletimo na štedilnike, ki ne zaslužijo tega imena, ker porabijo za ogrevanje ogromno kuriva. Vzrok tiči največkrat v tem, da se na-

haja kurišče pregloboko in da je vzdana rešetka prevelika, vsled česar je tudi notranji prostor prevelik in se plini preveč ohladijo, preden pridejo do štedilne plošče. To ima za posledico preveliko uporabo kuriva. V tem slučaju stori gospodinja najbolje, če pokliče izvežbanega pečarja, ki dvigne in podloži rešetko tako, da dobi pravo višino, in obloži stranske stene s primernim prizidkom. Pravilna višina, ki se meri od rešetke do spodnje strani štedilne plošče, znaša pri malih štedilnikih 15–16 cm, pri srednjih 16–17 cm in pri velikih 20–22 cm. Velikost rešetke pri srednjem štedilniku naj bo 12×25 cm (oblika navadne opeke). Stroški takega popravila so kmalu kriti s prihrankom kuriva.

Veliko toplote se tudi razgubi, če je mostiček, to je prostor, kjer zapuščajo ogreti plini kurišče, prenizek. Posledice so iste, kakor pri preglobokem kurišču. Vročina se porazgubi, preden pride do peče in kotlička, in ti so slabo ogrevani. Tudi tu pomaga pečar s tem, da dvigne mostiček na pravo višino in tako zoži prostor. Poševna razdalja med mostičkom, štedilno ploščo in pečico naj meri pri manjših štedilnikih 5–6 cm, pri večjih 6–7 cm.

Tudi razne poškodbe štedilnika niso brez učinka na kurjavo. Skozi razpoke in špranje na štedilnih ploščah in vrticah pride zunanji zrak ki zmanjšuje zračni preprih, slabi kurjavo in ohladi pline. Škoda pri kurivu je lahko prav občutna, istotako je moleno redno poslovanje. Če ne moremo drugače odpo- moči, si začasno pomagamo s tem, da zamažemo vrzeli z ilovico.

Slabemu razgrevanju štedilnika in peče je lahko krivo tudi, če se naleze med štedilno ploščo in pečico ali kotličkom za vodo pepel ali saje. Oba sta slaba prevajalca toplote in slabita učinek kurjave. Redno mesečno ometanje zabrani ta nedostatek.

Štedilnik mora biti vsak dan očiščen. Najboljše opravimo to delo, če zapremo vratca pepelišča in spravimo iz kurišča ves pepel s pripravnim kaveljnom. Zlindro in neizgorele kose poberemo z lopatico. Rešetka mora biti popolnoma prazna, da ima zrak prost dostop do kuriva. Dobro je, če imamo v pepelišču ploščevinast predalček, v katerega pada pepel in ki ga lahko iztremo zunaj hiše, da ne prašimo hišnih prostorov.

Podkurimo lahko z rahlo zmečkanim ter razkosanim papirjem in drobnimi treskami, na katere naložimo drobno nasekana, kratka drva. Ko se je razgorelo, priložimo premog v kosih jajčne debelosti. Pri tem pazimo, da ne udušimo ognja. Pri nadaljnjem nalaganju

Dübellovo vedenje jo je zadnje dni dražilo. Ko se je razgovarjala z Las Casasom, se je vedno vmešaval. Nekega večera je po plesu z Argentincem šla na krov. Na ograjo sta se naslonila in zrla zvezdnato nebo ter mirno morje. Krasna noč! Naenkrat se je prikazal Dübell.

— Kaj še nista šla spat? — je vprašal začudeno.

Kaj ga briga? Dala mu je skoraj surov odgovor. Las Casas pa ko da se ne huduje. Uslužno je pripomnil, da je že bolj pozno, kakor je mislil in nato je želel lahko noč.

Dnevi so minevali in napočil je dan, ko se je »Gebria« usidrala v luki Rio de Janeiro. Betka je za dve uri pozabila, da je na zemlji. V jutranji zori je prišla na krov. Vstajajoče solnce je posipalo otoke z zlatim bleskom. V daljavi na vzhodni strani so krasili sinje nebo zafranskorumeni oblaki; na zapadu so se dvigali temni gorski vrhovi. Vodne gladine ni vznemirjal niti en val in Betki se je dozdevalo, da plapola v sanjah in se na čarobni barki bliža pravljici deželi.

Ko je »Gebria« priplula v temnoplavi vodi skozi vhod v luko, se je vtis še povečal. V tistem trenutku, navidezno naenkrat, se je zavesa dvignila: pluli so med otoki in neposredno ob obrežju je ležalo pred njimi moderno mesto, belo, bleščeče, v kraljevski krasoti.

III.

»Gebria« je štiriindvajset ur stala v Rio, da bi potniki, ki hočejo prebiti eno noč na suhem, lahko zadoslili svoji želji. Dübell je izjavil, da bo na ladji v luki zelo vroče in bi bila škoda, zamuditi priliko, da si ogledajo mesto. Ko so torej dobili dovoljenje za izstop, so Betka, Gregor in on zapustili ladjo z namenom, da naročijo sobe v hotelu »Gloria«.

Načrt je bil ta, da se vsedejo v avto in pregledajo hribovito okolico, naredijo izlet, ki ga naredi vsak turist, ki obišče Rio de Janeiro, v Cobacabani bodo obedovali in obiščejo krasni kazino. Ta načrt je priporočal Dübell.

Usoda pa je drugače odločila; kajti ko so vstopili v mesto, so videli, da je ravno karneval. V tem slučaju pa se za tujca nikdo ne briga. Štiri dni je mesto izven sebe. Nikjer avta, ki bi jih prepeljal v Tijnko; vse trgovine zaprte. Ulice polne papirnatih zmajev in konfetov; povsod se preriva množica v vseh mogočih maskah. Pametnega odgovora ni bilo mogoče dobiti od nikogar in lastnik hotela se je hudoval, ko so prosili za sobo.

Gregor si je prizadeval, da bi se vživel v trenutni položaj. Vrvjenje in drvenje pa je preprečilo vsak trud. S svojo visoko, evropsko postavo je obrnil na sebe pozornost in je hočeš-nočeš postal deležen karneval-

nova knjižica za vas! Brez nje ni nedejel!
„BESEDE ŽIVLJENJA!“
 Naročite ta fantovski molitvenik, ki stane 22 Din, v usnje z zlato obvezo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Fantje

porinimo vedno ogenj ob strani štedilnika in polagajmo kurivo poleg ognja, da morajo plini kuriva čez ogenj in se tako uporabijo. Rešetka mora biti popolnoma pokrita s kurivom, drugače prihaja zraven preveč zraka.

Nečujmo jagodičevje.

Od jagodičevja najbolj znana, čeprav pre malo upoštevana sta pri nas ribez in kosmulja. Oskrba tega grmičevja spada v področje gospodinje, kateri se za nego tudi bogato oddolži s sadom, ki ji omogoči napravo raznih sadnih sokov za vroče poletne dni ali za čas bolezni. Navadno posvečamo jagodičevju prav malo nege. Navajeni, da nam pa kljub temu rodi, menimo, da je nega nepotrebna. Tako zanemarjanje pa se prej ali slej maščuje. Grm podivja in se zgosti, tako da ne more ne zrak ne sonce v polni moči vplivati in so tudi obsenčeni listi ovirani v svojem delovanju ter ne morejo vršiti svoje prehranjevalne naloge v lesu in sadju. Rodnost polagoma peša, ker je tudi zemlja izpraznjena redilnih snovi, drugih se ji pa tudi ne dovaža z gnojenjem. Iz opisanega je razvidno, da moramo posvetiti grmičevju večjo pozornost in zato je ravno zimski čas še primeren. Če nismo v jeseni zemlje okrog grmičja prerahljali, moremo to storiti to še zdaj, seveda v času, ko je zemlja dovolj odtajana. Istočasno tudi gnojimo. Zemljo odgrnemo in denemo na korenine nekaj hlevskega gnoja, ki ga zopet z zemljo pokrijemo. Dobro je tudi grm nekoliko obsuti in sicer s prekrojenim kompostom ali z dobro vrtno prstjo, ki jo vsujemo v grm. Na spodnji strani vej poženejo potem korenine, kar pospešuje rast in rodnost lesa. Včasih je potrebno, da grm razredčimo. Bolan suh les odstranimo, pri vejah, ki se križajo in drgnejo, odrežimo slabejše. Izločimo tudi šibke, slabotne šibe.

Poleg tega moramo vsako tretje leto grm pomladiti. Pri tem izrežemo 3—4 stare veje, zlasti take, ki so že poraščene z lišajem in mahom. Odrezati jih moramo tik pri zemlji. S pomlajanjem se grmičje iznova okrepi in obdrži rodnost. Pri belem ribezu, ki zlasti v lahki, peščeni zemlji nastavi veliko grozdja, ki se pa ne razvije in ostane drobno, prikrajšamo veje za 1—2 očesca. Dobimo sicer nekaj manj grozdja, a to je sočno z debelimi jagodami.

Vsa ta dela moremo izvršiti že v pozni jeseni, ali če nismo utegnili, po zimi; morajo pa biti zaključena s februarjem, ker grmičevje zelo rano odganja in bi ga sicer preveč oslabil.

Božič katoliškega župnika v Macedoniji.

Bitolj, 26. dec. 1927.

Sledeče pismo je pisal bitoljski župnik g. Andrej Tumpej, duhovnik misijonske družbe, ki opravlja dušnopastirsko službo med katoličani po obširnih pokrajinah med reko Vardar in Albanijo, svojemu prijatelju. Ta je pa prepustil pismo našemu uredništvu za »Gospodarjeve« bralce.

Sedaj, ko to pišem, bi moral oddrdati proti Debru, daleč severno od Ohridskega jezera ob albanski meji. Če Bog da, pa jutri! Sedaj je namreč božič. Pri Vas gori imate cerkveno zapoved, da mora katoličan vsaj enkrat na leto k sv. spovedi in sv. obhajilu. Pri nas so katoliki veseli, če morejo biti enkrat ali dvakrat na leto pri sv. maši. Gori nimate pojma o naših razmerah. Če se peljem na krajši konec svoje župnije, do železnice v Gradskem, imam prav tako daleč, kakor iz Ljubljane v Trst; na drugo stran župnije, do Debra, pa je tako daleč, kakor iz Ljubljane v Zagreb. Od tam pa je še vedno 82 km do moje zadnje postaje Mavrovi Hani in Trnica. In na obeh teh progah nimam niti ene kapele. V celi župniji nimam zvončka, kakor ga ima pri Vas zadnja podružnica in magari vzamemo najmanjšega. In vendar skoro ni večje naselbine brez naših ljudi! Orožniških postaj je v naši župniji okoli 120 in skoro polovica je katoličanov. Potem finančne postaje. Naša pokrajina namreč rodi tobak in leži ob meji. Večina je katoličanov. — Skoro najbolj od rok mi leži Kruševo. Hotel sem jih obiskati pred božičem. Na četrto adventno nedeljo sem takoj po sv. maši naročil čaj, a potem pa na avto. Zunaj hud mrz in snežni metež. V mesto Prilep smo rabili tri ure. Običajno zadostuje ena ura. Tu sem moral si iskati drugi avto za Kruševo. Toda niti pošta ni vozila zaradi zametov. Kruševo leži 1475 m nad morjem. V gorah, zelo strmo. Šele na drugi dan je dospel poštni avto. Seveda radi vremena 100% dražji. Kosil sem še v Prilepu: juho in telečji gulaš. Telečje seveda le v tem pomenu, ker je bila zadevna krava nekdanj res tudi tele. Morda pred 20 leti. Juha mrzla, zabeljena z lojem. Avto je 18 km še dobro vozil, toda pred hribom je začel štrajkati. Pa peš kakšen kilometer! Toda večeri se že. Tam od Šarplanine vleče mrzel krivec. Na tej cesti so pred nekaj dnevi ustrelili vol-

ka, šest jih je pa zbežalo. Pozno v noč dospemo v mesto. Padel sem samo enkrat, toda pasti samo je veliko bolje, kakor dr. Knavs, ki je v začetku meseca decembra v Janjevu padel in si zlomil roko. — Vse že spil Gospa in gospod Bezjak (Slovenca iz Slov. goric), sta stavila 1000 Din, da me ne bo v takem vremenu. Takoj je bil pripravljen turški kofe in ruski čaj. — Drugo jutro smo praznovali božič. Prav po betlehemsko. Pa smo bili zelo veseli. Kruševo je štel pred vojno 15 tisoč prebivalcev: Macedonci, Grki, Bolgari in Cincari (ostanki nekdanjih rimskih posadk). Znana je kruševska vstaja leta 1909. Še danes je tretjina mesta v razvalinah od takrat. Sedaj po vojni ima mesto samo okoli 5000 prebivalcev.

V sredo pa nazaj! V Prilepu smo zopet iskali avto. Končno smo se pogodili z nekim šoferjem, ki nas je pa predal pijanemu norcu. Predno je zavrtel, je spil še pol litra konjaka. Kmalu je počila guma. Toda šofer se ne zmeni za to. Vozi kar po golem. Motor divja. Treba bi ga bilo zaliti s hladno vodo. Nič, naprej! Motor bruha kakor lokomotiva. Hvala Bogu, Bitolj se prikaže! — V Prilepu sem se dogovoril s tamkajšnjimi katoličani, da jih za božič obiščem. Toda nenadoma je potegnil jug, potoki so narasli, ozkotirna železnica v dolžini 1 km razdrta. Šofer je pripravljen, če prevzamem odgovornost. Sveta Terezika, pomagaj! Avto je zmagal! Ob 11. uri sem dospel v mesto. Katoličani so me že čakali poldruho uro, potem pa obupali. Preleteti je treba celo mesto, da jih zberem. Ob pol enih služba božja. Jaz sem že 24 ur tešč. Pa smo veseli! Opolnoči se vlečem v svojo posteljo v Bitolju.

Danes sem doma, ker nisem dobil avta za Debar. Pravkar sem bil na pošti. Promet na cesti med Bitoljem in Ohridom je ustavljen. Od Struge do Debra odneslo tri mostove. Telefoniral bi, pa ta stvar seveda ne funkcionira. Zato imam danes čas, da pišem. Sicer sem se obotavljal, češ, morda boste rekli, da mi gre za izrednosti. Tako je. Pa saj imate tudi gori pri Vas težave. — Sedaj bom 14 dni v zahodnem delu župnije, potem pa 14 dni na vzhodnem delu, in potem grem za nekaj dni k sobratom v Prizren, kjer opravi letne duhovne vaje. Nato bo pa že Velika noč, ko bo treba zopet okoli...

Velika inventurna prodaja

po čudovito znižanih cenah se vrši do konca januarja v veletrgovini R. Stermecki, Celje.

skih neumnosti. To ga je razkačilo in je izjavil, da se vrne na ladjo. Betka ga je morala seveda spremljati, dasi bi rada ostala, da bi gledala ta dirindaj.

— S to »nigger«-bando tu na ulici se ne moreš zabavati — je izjavil Govers neusmiljeno.

Dübell je ostal v mestu. Dasi v nekem oziru ravno tako ozkosrčen Evropejec ko Govers je bil vendar toliko kozmopolit, da se je zabaval v takih slučajih in se je veselo vrgel v drvenje karnevala ko kak Brazilijanec, kar je na vsak način čudna lastnost pri možu, ki je doma pri družinskem obedu komaj izgovoril dve tri besede.

Sam je obedoval v hotelu »Gloria«, potem pa je na balkonu sedel in udobno, zadovoljno užival večerni čar. Pod njim se je na desno in levo raztegnilo razigrano mesto.

Višek karnevala je machina ples. Pri tem plesu pokaže Brazilijanec vso svojo dušo. Godba je vlekla Dübella, zato se je kmalu pojavil v »Phönix«-gledališču, ki je bilo eno mnogih plesnih dvoran.

Zrak je bil prepojen z vonjem dišav. Krog stebrov so se vile pisane papirnate kače. Na odru je igrala godba. Tla so bila živo pisana.

Dübell si je prekrižal roke na prsih in se naslonil na steber. Dasi se je v srcu vživel v trenutni položaj,

se je itak spoznalo, da ne spada med prave veseljače. Ves njegov pojav ga je ločil od drugih.

Iz lože nad njim je zašumela papirnata kača in mu padla na ramo. Ozrl se je navzgor: črna svilen maska ga je gledala. V loži sta bili le dve osebi: ženski.

Gotovo sta zato prišli, da bi pogledali to mrgolenje, si je mislil. Ni mislil, da bi imel uspeh, ako bi maskirano lastnico vržene kače prosil za ples.

Eno minuto morda je stal tako, ko je prišumela proti njemu neka postava. Spoznal je rumeno ruto in ovratnik z belimi čipkami, ki ga je videl zgoraj v loži. Izpod maske ga je zrlo dvoje drznih oči.

Dübell se je brez obotavljanja oklenil ženske in začela sta plesati. V dneh karnevala je taka navada in plesalca včasih ne izpregovorita niti besede.

Godba je utihnula. Dübell je zrl v masko. Skozi odprtino sta se mu smejali plesalkini oči.

— Ali se vam je dopadlo? — se je oglašila. Špansko je govorila, a iz govorice se je spoznala tuja barva.

— Dopadlo? Že to samo zasluži pot v Južno Ameriko...

Ko je bil Dübell razporežen, se je znal prav lepo izraziti špansko. Kako bi se začudila Betka, ako bi tako slišala govoriti malobesednega prijatelja.

Dalje prih.

Ve morate imeti knjigo
"KADAR ROŽE CVETO"
Naročite jo v Tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Dekleta

Pa kako naj bo drugače, ko mi je ura za nič! Varuj se take usode in kupi sebi uro pri tej strokovno urarski tvrdki, katera ima v Švici lastno tvornico ur in zato edina prodaja lahke prave švicarske ure skoro

PO IZVIRNIH TOVARNIŠKIH CENAH.

Zepno uro št. 100 Anker-Remontoir-Roskopf dobi- te za samih 49 Din 60 par, budilko št. 105 z zanes- ljivim švicarskim Ankerovim strojem s triletnim jamstvom za 64 Din 20 p.

Suttnerjeve ure z zaščitno marko IKO, OMIKO in AXO, katere uživajo svetovni glas, dobi- te lahko v različnih cenah in sicer zlate, srebrne in niklaste. — Večina slik teh ur, ur-zapestnic, verižic, prstanov, uhanov, in vse ostale zlate in srebrne predmete kakor tudi koristne darove in praktične predmete za dnevno uporabo najdete v velikem praktično krasnem ilustriranem ceniku, kateri se na željo pošlje brezplačno vsa- kemu, kateri ga zahteva pri

SVETOVNI HIŠI UR, H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992

Sprejemam vsakovrstne kože kakor goveje, telečje, kozje, pasje in svinjske v navadno delo in tudi v izdelavo na

boks

1610

Kože se pristno izdelajo in tudi raču- nanje po jako znižani ceni. Cenje- nemu občinstvu se priporoča tvrdka **KAROL KIRBISCH**, usnjarna Sv. Trojica v Slov. goricah

POZOR!

POZOR!

Ženini in neveste

najdejo največjo zalogo vsakovrstne vol- ne, črnega štofa ter raznovrstnega manu- fakturnega blaga v veletrgovini

ANTON MACUN

v Mariboru, Gosposka ulica št. 10

KLOBUKE, ZIMSKO PE- RILO, ČEVLJI, OBLEKE (moške in otroške) gamaše plašče, kravate i. t. d. kupite najceneje pri

1637

Jakob Lah - Maribor samo Glavni trg 2

Velika izbira, najnižje cene!

Kmetie!

Najboljše zamenjate ter prešate olje v tovarni buč- nega olja I. Hochmüller v Mariboru, Pod mostom 7, desni breg Drave. Dobijo se po ceni dobri otrobi in prga. Kupujem in zame- njam tudi orehe. 1353

Lisičie,

kunine, dihurjeve, veveri- čje in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, Slov. Bistrica. 1542

Neveste in ženini

Najcenejše in najboljše volneno blago za obleke dobi- te v veliki izbiri v tr- govini Franc Starčič, Ma- ribor, Vetrinjska 15. 59

Zgotovljene moške in fantovske obleke

srajce, hlače in ženske predpasnike ter drugo bla- go po najnižjih cenah. Se Priporoča! F. Starčič v Mariboru, Vetrinjska u- lica 15. 60

Nogavice in druge plete- nine izdeluje po najnižjih cenah ter daje pouk o pletenju: Strojno pletarstvo N. Groeger, Ormož ob Dravi. 801

Čevlajrskega vajenca ta- koj sprejem na tri leta. J. Zorman, Ruše. 23

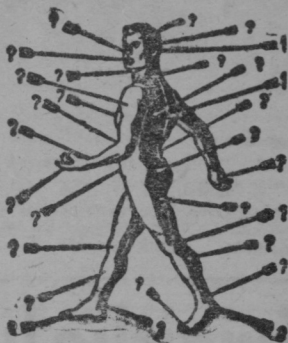
S 1. februarjem sprejem razumnega, pridnega ter poštenega viničarja brez malih otrok. Vladimir Vošnjak, Slovenska Bist- rica. 52

Družabnik se išče za do- bro idočo podjetje: Tovar- na bonbonov. Potrebna je glavica do 50.000 Din ali več. Zadostuje tudi samo jamstvo. Ponudbe na u- pravo lista. 66

Hlapec h konjem, pridne- ga, poštenega, z letnimi spričevali, se sprejme ta- koj proti dobremu plačilu in celi oskrbi. Naslov v upravi ista. 58

Ako Vas kaj muči

ako čutite bolečine, ku- pite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fel- lerjev pravi lepodišeči »Elsafluid«. Otirajte si vsako jutro in večer bolna mesta in iznena- dilo in obradovalo Vas bo, kako brzo in pri- jetno je Elsafluid obla- žil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite Elsafluid za izpiranje grla in za pranje telesa. Bodete Elsafluidu hvaležni in ostali mu boste zvesti!

DNEVNO negova- nje telesa z Elsaflui- dom Vas bo nagradilo z bistro glavo, močni- mi živci in zdravim spanjem, obvaroval bo Vas pred nahodom, gri- po in drugimi boleznimi in ustvarjal Vam tako veselje do življe- nja. Tudi notranje, par kapljice na sladkorju ali mleku, obvaruje

Vas proti neugodno- stim, grčevima itd. ter na želodec prijetno de- luje. Ze naši starši in dedje so rabili Feller- jev Elsafluid zunanje in notranje kot zanes- ljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in bolje deluje kot francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevni trgovinah tudi v najmanjih krajih iz- recno »Fellerjev« pravi Elsafluid v po- izkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali v specialnih po 26 Din. Ako pravega ne dobi- te, naročite direktno po pošti, potem imat- seveda ceneje čim več naročite naen- krat, ker z omoto in poštnino vred stane

9 polzkusnih ali 6 dvojnih ali 62 Din

2 specialni steklenici . . .

27 polzkusnih ali 18 dvojnih 189 Din

ali 6 specialnih steklenic . . .

54 polzkusnih ali 36 dvojnih 250 Din

ali 12 specialnih steklenic . . .

Naslov označite jasno: Lekarnaru

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

KMETOVALCI, POZOR!

Kar je bilo nekdaj, to velja tudi danes. Uporabljajte staro, vsestransko preizkušeno sredstvo redilni prašek za ži- vino, posebno za prašiče:

Zakonito zavarovana znamka „MASTELIN“

Samo poskusite in prepričali se bode! Dobi se v vseh trgo- vinah na deželi in v glavni zalogi

1630

A. KOSEC, MARIBOR.

V primeri z znanstvenim in praktičnim po- skusom v celem svetu ni niti eden nado- mestni preparat v delovanju dosegel kakovost

„DISTOL-a“

ako je kateri nadomestni preparat za polo- vico cenejši od originalnega

„DISTOL-a“

je on v praksi radi percentualnega manj- šega delovanja itak dražji.

Ne nasedajte cenejšim ponudbam.

Male kapsle za ovce z napisom v cirilici

„ДИСТОЛ“

Velike kapsle za govedo z napisom v latinici

„DISTOL“

Izdelovanje „DISTOLA“ se vrši pod trajnim nadzorstvom klinike za govedo na veteri- narski fakulteti vseučilišča v Zagrebu (Prof. Rajčević). Varujte se pred ponarejenimi in nadomestnimi preparati! — Navodila daje in brezplačno pregledovanje govejega blata oskrbuje

KASTEL, tvornica kemičnih izdelkov, Karlovac. 1477

Denar naložite

— najboljšie in najvarnejše pri —

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z o. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%

na trimesečno odpoved po 8%

Oglas v „Slovenskem Gospodarju“ ima največji uspeh!

Katar v spolovilih.

»... »Bissulin« me tudi pri nadaljnjih 1000 živalih ni pustil na cedilu. — Živinozdravnik D. »Deutsche Tierärztliche Wochenschrift« 1911, št. 11.

»... Cez 300 krav sem z »Bissulinom« zdravil vedno uspešno.« — Živinozdravnik Dr. S. »Berliner Tierärztliche Wochenschrift« 1908, št. 16.

»Bissulin« se dobi le na odredbo živinozdravnika.

H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN.

Zastop.: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska 8.

Svinjske kože

kupi po najvišji
dnevni ceni Hugo
Sark. Maribor
Koroška cesta 6
1642

trgovino, kjer
bi se boljše in ce-
nejše kupilo kakor pri

Franc Kolerič v Apačah

Zimsko blago ki je še v zalogi se bo globoko pod dnevno ceno razprodajalo

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani, kojih število znaša nad 3000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih vlog, ki presegajo vsoto Din 52.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Poročne prstane

vsake vrste kupujete
najbolje in najceneje
pri urarju in zlatarju:

F. Kneser
prej A. Kiffmann

Maribor
Aleksandrova cesta 27
(pri glav. kolodvoru).
Istotam največja zalo-
ga vsakovrstnih ur po
brezkonkurenčnih ce-
nah. 15

Prepričajte se sami!

Kupujem

svinjske kože la 1 kg po 17 Din,
goveje kože la 1 kg od 16-20 Din.
KAROL KIRBISCH, usnjarna
Sv. Trojica v Slovenskih goricah

ANTON LECNIK URAR-ZLATAR-OPTIK
CELJE, GLAVNI TRG 4

Največja za-
loga ur, zlat-
nine in sre-
brnine, očal,
poročnih pr-
stanov. — Kupuje srebrne krone po najvišji dnevni ceni.
1501

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. 13

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki,
denarju nedoletnih, ki ga vlagajo
sodišča, ter naložbam cerkvenega
in občinskega denarja posveča po-
sebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zem-
ljišča po najnižji obrestni meri. —
Vse prošnje rešuje brezplačno.